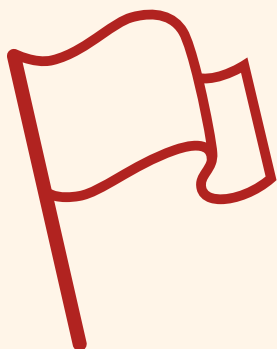

Materialet er digitaliseret af

ARBEJDER MUSEET

The Workers Museum

Titel: Tyendebladet

Udgiver: RETTELSER/Landarbejderforbundet i Danmark

Udgivelsesår: 1909-1909

BRUG OG OPHAVSRET

Hele eller dele af materialet kan være beskyttet af ophavsretsloven og må kun benyttes til personlig brug. Har alle ophavere været døde i mere end 70 år, er materialet i public domain og kan anvendes frit. Husk at kreditere ophaverne.

USAGE AND COPYRIGHT

This document, or parts of this document may be copyrighted with usage limited to personal use. If all authors have been dead for at least 70 years, the document is in the public domain and may be used freely. Remember to credit the authors.

VIL DU VIDE MERE OM ARBEJDERHISTORIEN?

[Besøg os på Arbejdermuseet](#)

[Søg i vores biblioteks- og arkivsamling](#)

Tyendebladet

ORGAN FOR TYENDET OG LANDARBEJDERNE

Udgivet af Tyende- og Landarbejderforbundet.

Redaktør: A. P. Bjarnholt.

Nr. 90.

Tyendebladet udkommer 1 Gang om Ugen og koster 75 Øre Kvartalet.

Søndag den 20. Juni 1909.

Ekspedition: Kragh, Brunsgade 52, Aarhus. Redaktørens Adr.: Roskilde.

3. Aarg.

Nye Sange.

Mel.: Ja, vi efter.

Nye Sange vil vi synge,
ej det gamle Bryg.
Nye Rymer smidigstærke
ranke skal vor Ryg.
Tiden kræver vaagne Sanser
for de store Maa!
der som friske Blomster kranser
Dagkamps ditte Skaal.

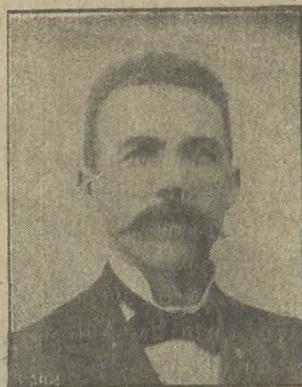
Nye Sange! Kampens Toner
født i Dybets Skød,
der hvor Solen aldrig straalet
pragtfuld i sin Glød.
Der hvor Sultne slaas om Brødet
midt i Livets Slud,
avledes de Kærnestrofer,
som vi synger ud.

Vore Sange er saa haarde
som de Slavekaar,
der har os og Fædre knuget
ned i tusind Aar!
Vore Sange, de kan gløde!
Sindets stærke Had
sitrer gennem Strofens Svulmen
af vort stoute Røad.

Samfundsstøtte! Du som synger
Borgerskabets Lov.
Ak, din Stemme er for rusten,
Tonen ru og grov.
Dine Sange mangler Kærne,
Tiden aad den væk.
Vore lever, husk de tegner
nye Tidens Træk.

Nye Sange, alt i rummer
af den Klases Krav,
som staar nederst nu paa Stigen
nær en Fattiggrav.
Tider skifter, vore Toner
sejrer vel en Gang.
Klassetæller vi er Koret
mod en Solosang.

Hans Laursen.

Folketingsmand H. Nielsen.

Her ser vore Læsere Billedet af Folketingsmand H. Nielsen, Roskilde. Han er en overordentlig sympatetisk Personlighed, en fortræffelig Taler og glimrende Debattør.

Foruden at være en betydelig Kraft indenfor Socialdemokratiet er han tillige kendt som ivrig Afholdingsagitor.

Ved sidste Folketingsvalg har han sikkert erobret Roskildekredsen for stedse.

Situationen.

Som det allerede gennem Bladene vil være vore Læsere bekendt, er der Søndag den 13. ds. sket en Begivenhed, der sikkert i Øjeblikket sætter Sinden i Bevægelse indenfor vort Forbunds Rammer.

Der er imidlertid næppe Tvivl om, at langt de fleste af vore Medlemmer har været klar over, at der ved dette Møde vilde ske noget ganske ekstraordinært. De Strænge, Carl Westergaard straks efter Kongressen anslog, røbede tydeligt, at han ikke i Længden vilde blive i Stand til at udfylde sin Plads paa en Maade, som vort Forbund kunde være tjent med. Og vi kom da ogsaa — næsten hurtigere end ventet — til det Tidspunkt, da Westergaard selv ved en aldeles ubehersket Optræden paa forskellige Omraader tydeligt viste, at han nu var godt i Gang med at bryde det ned, som han i sin Tid forsøgte at bygge op.

Det er ikke, som af enkelte Blade bemærket, Sabroe, der har fældet Westergaard; det er heller ikke Frk. Marie Christensen — nej, det, der har fældet ham, er hans egen Umulighed, hans Overvurdering af sig selv og hans altid stejle og udfordrende Væsen over-

for de Folk, der i bedste Mening søgte at staa ham bi med Raad og Daad.

W. tog aldrig Hensyn til selv den retfærdigste Kritik. Forgæves søgte Kontrollkomiteen at faa ham til at tage Skeeen i en anden Haand, men uden Resultat. W. gik sine egne Veje imod alle parlamentariske Regler. Enevældig og dispotisk førte han sit »Vialene-vid« igennem til det yderste.

Men det siger sig selv, at en saadan Holdning maatte og skulde føre til hans Fald. Det er nu engang ikke nok at kunne knytte Næven i Harmen, og det er alt andet end klogt til enhver Tid at køre frem med Sprogets groveste Skyts. Den Mand eller Kvinde, der tror, at det er Maaden at vinde frem paa, vil hurtigt komme til at staa ene paa Skansen.

Siden Kongressen har Westergaard arbejdet sig fuldstændig ud af Takt med vor Bevægelse, og da han i Søndags blev afsat som dette Blads Redaktør, har han ingen andre at takke derfor end sig selv.

Hvorledes Westergaard herefter vil optræde overfor vor Bevægelse, ved vi ikke; men det ved vi, at hvis han nu forsøger at modarbejde os, da har hans Kærlighed til Bevægelsen ikke været meget værd. Kan man ikke udfylde sin Plads til Flertallets Tilfredshed maa man vige den og søge at finde sig til Rette paa en mere beskeden Plads. Westergaard maa forstaa, at vi indenfor vor Bevægelse — ligesom man har gjort det i alle andre — maa vælge og vrage, indtil vi finder de Mænd, der med fast og sikker Haand kan føre vor Sag ind i det Spor, der paa den heldigste Maade fører os mod vort Maal: Bedre Levevilkaar for hele Underklassen paa Landet.

Westergaard var ikke Manden; om under tegnede bliver det, maa Fremtiden vise.

Westergaard mente — efter hele hans Optræden at dømme — at det var bedst at storme frem med opplantet Bajonet uden at tag Hensyn til hverken det ene eller det andet. Men netop derfor ramte han altfor tit ved Siden af. Der faldt forøvrigt nogle Udtalelser fra ham ved sidste Kongres, der var ret karakteristiske. Blandt andet udtalte han her, at vi skulde ikke bryde os saa stort om,

hvordan vi gik frem, vi skulde blot komme, som vi gik og stod; vi skulde aandelig talt møde frem i Kampen med Træske paa.

Der kan, naar man ikke tænker nærmere derover, være noget ganske tillokkende i dette Syn paa Sagen; men i Praksis lader det sig ikke gøre. Vi lever nu engang i 1909, og Urmennesket, det oprindelige, det naturlige i os, maa vi mere og mere aflægge blot for at begaa os nogenlunde anstændigt i vore Omgivelser.

Ønsker vi for Alvor vor Bevægelse Fremgang, da skal vi ikke trampe frem som en buldrende og ukultiveret Barbarhorde, der tror, det er nok at udstøde nogle drabelige Krigshyl. Nej, vi skal vise vore Modstandere — ja, hele Offentligheden — at nu, netop nu, er vi, de nederste i Samfundet, i Besiddelse af saa megen Kultur, at ingen anden Klasse i vort Samfund med nogen som helst Ret skal kunne pege Fingre efter os.

Dermed være ikke sagt, at vi skal være saa afslebne, at vi aldrig tør sige et djærvt og kra t Ord. Vi skal selvfølgelig være saa radikale som muligt; men vi skal vogte os vel for, at vi ikke stormer frem i Blinde; thi gør vi det, da vil det skade os selv mest.

En Ting er det at være radikal, en anden at være grov og ubehersket. Lad os dog endelig i vor Bevægelse vogte os for den Radikalisme, der kun bunder i store Ord og letkøbte Fraser.

Det er nu mit Haab, at vi alle vil staa Last og Brast i Striden for vor Sags Fremgang, og idet jeg slutter min første Artikel som Redaktør af dette Blad, lover jeg, at jeg af yderste Evne vil bidrage mit til at føre vor Bevægelse frelst og levedygtigt ud af den noget kritiske Situation, vi i Øjeblikket befinder os i.

A. P. Bjarnholt.

Historiske Spøgelse.

—:—

Foredrag af Forfatteren J e p p e A a k j æ r .

(Her efter Østsjæll. Folkebl.)

Langt ude paa den jydsk Hede ligger en Vandmølle, forladt af Guder og Mennesker. Mellem Bakken gaar der Veje fra alle Kanter. De viser, at der en Gang var Færdsel paa Stedet, men nu er de ubefærdede og Vandhjulet hænger slapt ned af Ælde. Svalerne bygger Rede i de ormstukne Skovle, og Vandet risler ikke. Det er en Spøgelsemølle — et Gravmonument over noget, som har haft sin historiske Ret.

Livet er fuldt af den Slags Fænomener. Du træffer dem overalt. Jeg vil prøve i Dag at sætte Fingeren paa et Par af dem.

Vi fejrede i Gaar Mindet om Grundloven. Og det at gaa fra Enevælde til Konstitution, det er et stort Fremskidt, det er det samme som Overgang fra Foster til bevidst Menneskeliv. Det første vil nemlig sige, at man har alt af Naade, det sidste, at man intet har af Naade, men alt af Ret.

Og Grundlovens Paragraffer kan vel være gode nok, men det sker dog ikke saa sjæl-

dent, at Frederik den sjettes store Næse stikker frem gennem dem og hilser genkendende paa os.

Der er Folk, som ikke kan nænne at kaste Skrammel til Side, de flytter det med fra Sted til Sted, og de skønner under Byrden af det. Saadant er det ogsaa med vort offentlige Liv. Enevælden fortsætter endnu med sin Uendelighed af Kancellier og Kontorvæsen. Eller tænk en Gang paa Indledningen til Grundloven: Vi Christian den niende, af Guds Naade Konge til Danmark, de Venders og Gothers osv. . . . Ja, hele den Række, lyder jo, som naar man raaber med Morgenblade i Roskilde. (Munterhed). Man skulde tro, at Danmark var et Kejserdømme, ligesom Tyskland, og saa er vi kun et Lilleputrige.

Her har vi et historisk Spøgelse.

De Moralbud, der agtes mest og roses fedest, er Budet om Ydmyghed og Tilfredshed. Hvor er den Frase ikke brugt for at dysse Folk til Ro. Men jeg vil sige, at disse to Ting er lige som støvede Blomster, som det ikke er godt at plukke.

Alt for mange af Samfundets Goder betragtes som Gaver, som man maa modtage med Tak og Ydmyghed. Hvilke sociale Jordrystelser skal der ikke gaa hen over vore Bønder- og Herregaarde, før det gaar op for Folket, at Naadespolitikken er den faltkeste af alle. Den mødigt trængende har nemlig Ret til Hjælp, og han har kun skyldigst at give Kvittering for Hjælpen.

Ogsaa i det, som Du kalder din kristne Børnelærdom, vil du træffe historiske Spøgelse. Man tvang os til at sluge dogmatiske Flintesten, som er saa spidsfindige, at selv de lærdeste ikke kan udrede dem. Endnu slukker Hoben sin Tørst ved disse stille Damme, der hverken har Aflob eller Tilløb. Jeg ved ikke, om vor Bonde er moden til at høre disse Ting, men vi, der interesserer os for dem, kan ikke luske os om dem. Er Du den oplyste Bonde, har du vel Mod til at se ind i dig selv og skille Avne og Kærne. Godtroenhed er bleven en Fare for vor Bonde — jeg behøver kun at pege ind mod Københavns Raad- og Domhus.

Der er en Tvivl, som er sund. Det er godt at prøve Isen, før man betror sig til den. Har I ikke spidset Øren ved, hvad der er foregaaet i Sverige? Der er Djævelen dumpet — først i Lund og siden for Konsistorium i Stockholm. Det er et slemt Tilfælde for en Djævel at dumpe. Han begyndte sit Liv dernede ved Eufrat og Tigris, og han har torteret Mennesker lige fra den Tid, da de begyndte at stirre mod Stjærnerne og søge Besked om Livet. Han har rejst Heksebrand og Religionskrige, og tænk paa Angstens Ild, der brænder som en Feber i enfoldige Hjerter.

Vi danske burde have gaaet i Spidsen med at afskaffe denne Tro, thi er vi det oplyste Folk, da er vi pligtige til at vise det i Gærning. Men vi har jo ganske vist haft alt for travlt med at indføre Pryglestraffen, og medens de svenske Præster strædes om Djævelen, har de danske Præster været optagne af Forsvarssagen, skønt de egentlig skulde prædike Fred paa Jorden. Nu maa de vel ogsaa tage fat paa Spørgsmaalet om Djævelen. Kan han leve i Danmark, naar han er død i Sverige.

Vi kommer aldrig udenom Religionen. Vi skal igennem den. Og det maa komme en Gang, at man tør røre ved det religiøse Spørgsmaal. Der var en Kirke i Danmark, hvor Menighedens Medlemmer altid vendte

sig, saa snart de var indenfor Indgangsdøren, og saa nejede de. Man vidste ikke hvortor. Men saa blev Kalken skrabet af, og der viste sig et Madonnabillede under Kalken. For dette havde Protestanterne bøjet Knæ gennem Tiderne. For dem var det et historisk Spøgelse. Men I bør lære at skrabe Kalken af og undersøge, hvad der er bagved.

Det hedder i Biblen om Jacob og Esau, at da Jacob fødtes, holdt hans Haand fast om Esaus Hæl. Saadan er ogsaa Kongedømmet og Militærmagten forenet. Begge Dele har haft deres historiske Ret, men nu har de det ikke mere. Skal vi have Militær for at drage frem som Hunner og Longobarder i gamle Dage? Nej, vi er det mest skikkelige, kartoffelspisende Land i Verden. Vi vil kun meje vore Marker i Fred. Og dette Ønske deles af det overvejende Flertal i Europa. Militærvæsenet er det værste af alle Spøgelse, fordi det ikke blot gaar med sit eget Hoved under Armen, men ogsaa med andres. Det blodsuger os, det river os bort i vor bedste Alder, og naar det endelig har ophidset Gemytterne, saa Kamp er uundgaelig, da benytter det Midler og Helvedsmaskiner, der kan faa Djævelen til at rødme at Misundelse. Talte ikke allerede Profeterne om den Dag, da Sværdet blev slebet om til Hakke og Landsen til Plovjærn? Og endda overgaar Nationerne hinanden i at udfinde de mest morderiske Krigsapparater. Danmarks Fare er nu ikke den, at vi ikke gør nok for vort Forsvar, men at vi gør for meget. »Skrab Russeren, og Barbaren vil komme frem«, hedder et gammelt Ord. Men det samme synes at kunne siges om den danske Overklasse. Endog Kvinderne er jo optraadt som Profeter, og mine højtærede Kolleger, Forfatterne, har udraabt disse afskyelige Ord: København maa befæstes.

Ja, hvis vi med vore Bøgeskove, vore Æblehaver, vore Højskoler laa inde i det mørkeste Afrika, saa fik maaske de smaa sorte Lyst til at slaa en Klo i os, og vi maatte have et Par fremskudte Forter. Men jeg ved ikke rettere, end at vi ligger paa Europas Kort, omgivet af Folk, der føler og tænker som vi, ja, har faaet Bank for Luthers Katehismus som vi.

Naturligvis kan Orkanen gaa hen over vort Hus. Det kan ske, at disse Masser hvirvles om os. Men skulde Bestialiteten komme i Drift Jorden over, kan vi ligesaa godt befæste os mod Jordskælv.

Vi har hørt om barbariske Folkeslag, der affyrede Geværer mod Kometen — og Kometerne forsvandt virkelig, saa de Penge var da givet godt ud, mente de. Det ler vi nu af. Men vi er jo selv en Nation, der vil gøre det samme. Vi vil fyre mod en Komet — Krigsuhytet.

Og jeg tror nu, at Uhyret synger paa sit sidste Vers. Der er ved at rykke en endnu stærkere Hær frem og det er de organiserede Arbejdere. Jeg tror, at de vil sørge for at kaste Krigens Fakler i Baalet, saa Solen kan skinne over den evige Fred.

Saa er der Ordenssvindel. Intet er bedre til at forkvakle Folks Begreber. De, der intet er, tiltusker sig nogle Dyder og lader dem hæfte paa sig med Knappenale. En Mand, der ikke kan ride paa en So, bliver Ridder. Ja, det er de besynderligste Dyr, Du kan komme op at ride paa, en Hval, en Ørn, en Elefant. Disse Ordener stammer fra Enevældens Dage, da man f. Eks. gjorde en fireaarig Prins til Stiftamtmand i Norge. Og nu er det bleven saadan, at naar en Mand er 25 Aar har samlet paa Hestepærer uden at stikke nogen

sin egen Lomme — ja, saa faar han en Orden. Eller tænk paa dette: Der var en Gang en Mand, der blev udnævnt til Gehejmekonferensraad. Faa Dage efter meldte han sig til Politiet for Falsk og Bedrageri. Er det muligt at komme dybere ned med denne Humbug?

— — —
Len og Stamhuse er historiske Spøgelser, som allerede Grundlovens Fædre pegede paa. Endnu stanger den Tyr vildt om sig og nægter at gaa i Tøjr. Men naar vi nu er enige, faar vi den vel nok i Hus. Det er et godt Stykke demokratisk Politik, som her venter.

Naar jeg paa Rejse gennem Landet støder paa en Klynge særlig miserable Hytter, siger jeg til mig selv: Her maa der ligge et Herresæde i Nærheden. Og det slaar i Reglen til — Herregaardene flaar deres Ofre med robust Samvittighed. Jeg haaber at se disse Huse forsvinde af dansk Landskab og haaber at Godsernes Pigtraad maa vige. Herregaardene skal da ikke jævnes med Jorden, men staa som værdige Gravmonumenter over en svunden Tid.

— — —
Det var en Antagelse hos de gamle, at naar man vilde være et Spøgelse kvit, maatte man hente Præsten og Præstens Bog. Hvad de Spøgelser angaar, som jeg her har nævnt, da kan Præsten næppe være til synderlig Nytte. Men med Bogen har det sin Rigtighed. Spred Visdom til Hytterne! Oplyste, selvstændigt tænkende Underklasser er det bedste Værn for dit Land. Et Leve for en kraftig og oplyst Underklasse! (Stærke Hurraa).

En Redegørelse.

—:—
Som de fleste af Bladets Læsere vel allerede ved, har Tyendeforbundets Hovedbestyrelse paa sit Møde i København Søndag d. 13. ds. med 7 Stemmer mod 4 — blandt hvilke sidste er Westergaards egen — afsat Carl Westergaard som Redaktør af „Tyendebladet“ fra samme Dato at regne.

I hans Sted er antaget A. P. Bjarnholt af Roskilde. Som Følge heraf har Westergaard og Marius Olsen straks nedlagt deres Mandater som Medlemmer af Bestyrelsen. I deres Sted tiltræder Suppleanterne, Niels Chr. Nielsen, Ny Hundrupgaard ved Odense og Jul. Christensen, Ringsted. I A. P. Bjarnholts Sted som Medlem af Kontrolkomiteén har Hovedbestyrelsen valgt J. Wintherby og til Medlem af Forretningsudvalget, i Stedet for Westergaard, Alfred Hansen, Balslev.

Af de forskellige Aarsager til at Bestyrelsen har foretaget dette indgribende Skridt, maa Westergaards Regnskabsførelse og Regnskabsaflæggelse for Bladet og Foreningen betragtes som Hovedårsagen.

Som en anden Aarsag hertil maa nævnes hans — efter vor Mening — ret uheldige og taktløse Skrivelser i Bladet, især i den senere Tid. Vi maa nemlig passe paa, at Tonen i vor Agitation og vor Bevægelse ikke mister sin Værdighed, saa vi derved taber vor Agtelse og Respekt baade indadtil og udadtil, især hos de Befolkningslag, som vi vil vinde for vor Bevægelse.

Westergaard har i Bladet aldeles paa egen Haand opstillet planløse faglige Krav uden at de nogensinde har været fremsatte eller drøftede af Hovedbestyrelsen eller Forretningsudvalget.

Desuden har Westergaard optraadt i Hovedbestyrelsens og Forretningsudvalgets Møder paa en saa ubehersket, selvraadig og uparlamentarisk Maade, naar vi ikke har villet rette os efter hans Vilje, saa det alene af denne Grund har været ret ubehageligt — for ikke at sige næsten umuligt — at arbejde sammen med ham.

Herpaa fik de Delegerede en lille Prøve i Slutningen af sidste Kongres.

— Vi er paa ingen Maade principielle Modstandere af Strejke — specielt Høststrejke — selv om vi misbilliger Westergaards Skrivelser om denne Sag, idet vi ser hen til denne Forbindelse, hvorunder Tanken fremsattes, som en fuldstændig umotiveret og planløs Strejke, hvor ganske Forudsætningerne for Strejkens heldige Virkninger manglede.

Det vil saaledes let forstaaes, at Westergaards Skrivelser om Høststrejke langtfra er en af Hovedårsagerne til hans Afsættelse.

Det er altsaa slet ikke Principsspørgsmaal, der er Carl Westergaard og os imellem, knapt nok et Spørgsmaal om Taktik ved Siden af Sagen om Regnskabet.

Iøvrigt vil der straks fra Forretningsudvalget blive udsendt en udførlig Redegørelse af Sagen til Medlemmerne gennem Afdelingernes Bestyrelse.

Forretningsudvalget for Tyende- og Landarbejderforbundet, 15. Juni 1909.

H. J. Hansen-Røjlé. Alfred Hansen.
Niels Mortensen.

Vor Fremtid.

—:—
Der er sikkert adskillige, som med mere eller mindre bange Anelser frygter for vor Bevægelses Fremtid.

Til alle dem vil vi dog sige: Der er absolut ingen Grund til at se saa mørkt paa Tingene; naar blot vi alle gør vor Pligt, vil vor Bevægelse sikkert snart komme saa godt i Gang, at vi til næste Kongres vil faa Grund til at blive tilfreds.

Ejer vi Varme og Begejstring for vor Bevægelse, da maa vi vise det nu og paa en saadan Maade, at den Krise, vi i Øjeblikket befinder os i, snart kan blive overstaaet.

Den Begivenhed, der fandt Sted den 13de ds., skulde gerne betegne et Vendepunkt til det bedre.

Vi maa være forberedte paa overalt at tage Kampen op mod dem, der muligvis vil benytte Lejligheden til at forsøge en Splittelse af vort Forbund.

Forøvrigt tror vi ikke, at ret mange Afdelinger vil foretage sig noget, der er egnet til at skade vor Sag.

Der er dem, der mener, at Westergaard vil prøve paa at ødelægge det hele. Der er dog næppe Grund til at frygte for det; selv om W. har begaaet slemme Fejl, saa ser jeg ham dog næppe i Stand til at gaa mod den Bevægelse, han selv engang har været med til at rejse. Selv om han ikke indtager nogen ledende Stilling mere, maa han dog være klar over, at Sagen derfor er ligesaa god som før og al mulig Fremgang værd.

Men skulde det vise sig, at al hans Kamp kun har været ført af private Grunde, og han som Følge deraf skulde faa i Sinde at gaa imod os — ja, da har vi selvfølgelig kun et at gøre: vi maa tage Kampen op og føre den sejrrigt til Ende.

Det staar til os selv at bestemme, hvorledes det vil gaa vor Bevægelse i Fremtiden. Tager vi blot energisk og praktisk paa Tingene — ja, saa behøver ingen af os at frygte for Resultatet.

A. P. B.

Rettelse.

I Artiklen „Aarsag og Virkning“, 5. Side, 2. Spalte, 7. Linie foroven, læs:

„i en Stilling, hvor de praktiske osv.“

Vor Tids Organisationsarbejde.

—o—
Landarbejderne maa deltage heri.

(Af Niels Mortensen)

Det er imidlertid umuligt at gøre noget for en Klasse, der ikke er naaet saa vidt i Oplysning og Kultur, at den vil hjælpe til selv. Den Sætning, at »Arbejderklassens Befrielse maa blive Arbejdernes eget Værk«, har almen Gyldighed, ogsaa for Landets Arbejdere.

Det er derfor umuligt, at Tyendets og Landarbejdernes Stilling kan blive grundigt forbedret, naar de ikke selv fremmer deres Interesser gennem Organisation. De maa i Lighed med deres Klassefæller i Byerne fremad paa de to Ben, der hedder den faglige og den politiske Bevægelse med tilsvarende Organisationer.

Fagforeningerne er uomgængelig nødvendige Organisationer til Højnelse af Arbejderklassens Stilling indenfor det nuværende kapitalistiske Samfund og et uundværligt Led i Klassekampen.

Tyende- og Landarbejderforbundet er saadan en faglig Organisation.

De lokale Tyende- og Landarbejderforeninger er disse Klassers Fagforeninger, og Tyende- og Landarbejderforbundet er deres Fagforbund.

Enhver Fagforeningsbevægelse, der skal faa praktisk Betydning og virke afgørende overfor Realitetsspørgsmaal, maa bygge paa saadanne stærke lokale Organisationer, der atter er centralt forbundne i et Forbund.

Tyende- og Landarbejdernes faglige Bevægelse maa i sin Udvikling og Fremgangsmaade være nøje knyttet til den moderne Arbejderbevægelse, og i Hovedsagen anvende samme Princip.

Det er derfor nødvendigt, at der dannes Tyende- og Landarbejderforeninger i hver Kommune, og at Byernes og Landets Arbejdere kan blive solidarisk med hverandre og organiserede saaledes, at de kan optræde som et bestemt Arbejderparti for at varetage hin andens fælles Interesser.

Fagforeningernes Hovedopgave er en Forbedring af de daglige Livsvilkkaar og Arbejdsforhold, altsaa at forhøje Lønnen, forkorte Arbejdstiden osv. Naturligvis er det Forbundenes Formaal at understøtte Medlemmerne under de af Forbundet anerkendte Strikter, der, der maatte opstaa mellem dem og Landarbejderforbundet.

Om Vilkkaarene for en Strejke har Forretningsudvalget udtalt sig i »Tyende« den 6. Juni.

Ingen Afdeling kan faa moralsk eller pekuniær Støtte af Forbundet under en Strejke, naar denne ikke er anerkendt af Forbundets Hovedbestyrelse.

Ingen Afdeling maa ej heller fremsætte gennemgaaende eller vidtrækkende Krav om Lønforhøjelse eller forkortet Arbejdstid og ej heller opsigte indgaaede Overenskomster med Arbejdsgiverne, forinden Forretningsudvalget eller Forbundsledelsen har givet Sanktion herpaa.

Det kan bemærkes, at selv om en Strejke tabes derved, at Arbejderne ikke straks opnaar, hvad de tilsigter, hænder det som oftest, at de senere ad fredelig Vej opnaar deres Ønsker, blot Organisation holder sammen, baade de enkelte Afdelinger og vedkommende Fagforbund, og Arbejderne bevarer deres Sammenhold trods Nederlaget. Men derfor maa en Strejkekamp kun rejses paa et nogenlunde forsvarligt Grundlag og med Organisationens Billigelse, og man maa helst have nogle Penge i Kassen først.

Man maa frem for alt vare sig for at rejse en Kamp paa et saa brutalt Grundlag, at den faar hele den offentlige Mening og alle Partiers Presse imod sig. Da er Slaget paa Forhaand tabt og Organisationen svækket. Naar Arbejderne klarede sig saa godt under den store Lockout i 1899, skyldes dette for en stor Del, at denne af Arbejdsgiverne var etableret paa et saadant brutalt Grundlag, og at Arbejderne havde hele den frisindede Presse paa deres Side.

Gennem Erfaringens Skole er de danske Fagforeninger nu naaet til en saadan Modenhed, at de ikke foretager sig Skridt, der kan hæmme deres Fremgang, og det er gaaet ind i de danske Arbejders Bevidsthed, at de kun gennem deres Organisation og i Fællesskab kan hævde deres Stilling som Samfundsborgere. De allerfleste Forbedringer opnaar Arbejderne nu ogsaa uden Strejke.

(Sluttes.)

Jeg stoler i saa Henseende navnlig paa de mere modne og udviklede af vore Medlemmer, der er bedst istand til at kunne gennemskue vor Stilling for Tiden, og som i Fremtiden skal blive vor Bevægelses Bærere rundt omkring.

Dertor Kamerater, lad os tage kragtig fat og med godt Mod paa Arbejdet for vor store betydningsfulde Opgave: Landbunderklassens Organisation, sociale Rejsning og hele kulturelle Udvikling.

p. t. Aarhus, d. 15 Juni 1909.

Niels Mortensen.

„Arbejderbladet“.

Fra 1. Juli skifter „Tyendebladet“ Navn og hedder fremtidig „Arbejderbladet“! Husk det, naar Bestillingen paa Bladet fornyes. Bladets Indhold vil blive væsentligt det samme som nu. Særlig vil det første Nr. af Kvartalet blive meget indholdsrigt. Alle vore bedste Medarbejdere har allerede leveret Bidrag til dette Nr. Desuden vil vi bringe en Mængde udmærkede Billeder. Husk derfor fra 1. Juli at bestille „Arbejderbladet“!

Red.

Her kommer fra Dybet

—o—

Vort store Bilagsbillede, „Her kommer fra Dybet“ følger med første Numer af „Arbejderbladet“ — Nr. 92.

Krisen.

—:—

Jeg betragter den indtrufne Krise for vort Forbund ganske naturligt, som en af de Børnesygdomme, en hver ny Bevægelse almindeligvis maa gennemgaa.

Derfor er der slet ingen Grund for os til at tabe Modet. Tværtimod haaber jeg, at Bevægelsen herefter skal komme ind i en mere rolige Gænge og vokse sig stor og kraftig.

Hvad der efter min Mening ved Siden af Westergaards uheldige Ledelse af Bladet i den senere Tid især er Skyld i den Slaphed, der almindelig er over vor Bevægelse for Tiden, er det, at den er alt for lidt underbygget paa et reelt fagligt Grundlag, idet Westergaard har ført en noget diktatoriske Ledelse af Forbundet, og for høj Grad har forsømt den faglige

Side. Det kan saaledes bl. a. nævnes, at i sidste Regnskabsaar indtil 1. April d. A. har han ikke sammenkaldt hverken Hovedbestyrelsen eller Forretningsudvalget til Møde før 8. November, og derefter afholdtes intet Møde før sidste Kongres. Det er en Selvfølge, at der under saadan Ledelse ikke har kunnet udføres noget fagligt Arbejde.

Foruden Westergaards Karakter, skyldes dette atter Forbundets Kongresser, der har været uforsigtige nok til at lægge næsten alle Forbundets økonomiske og administrative Magtmidler i en enkelt Mands Haand uden tillige samtidig at foreskrive ham Regler for hans Virksomhed.

Det er derfor fuldstændigt falsk at fremstille Sagen, som om Westergaard vilde fagligt Aktion og fagligt Arbejde, medens vi andre vil holde tilbage. Men vi mener, at der maa være Plan i Sagen og gaa et Arbejde forud og ved Siden af, som jeg kortelig har nævnt i min Artikel i Bladet for 30 Maj.

Næst efter Indførelsen af Kontrakter maa vi have statistisk Overblik, hvorfor jeg opfordrer Afdelingerne til saa nøjagtig som muligt at udfylde de Spørgeskemaer, der i den Anledning vil blive udsendte i den nærmeste Fremtid.

Derefter maa vi tage vort Bestik, opstille vore Krav og lægge vor Plan til videre Fremgang.

Til den vaagne Ungdom!

—:—

Du, som har et frejdigt Mod
og en kraftig Vilje,
og som altid dristig stod
fri og frels paa Tilje —
lad din Ungdoms glade Sang
lyde gennem Tiden
med en skøn og herlig Klang,
styrkende i Striden.

Glem dog ej at gøre Plads
for de smaa i Aanden —
stræk dog ud fra dit Parnas
villigt Broderhaanden.
Agt hver lille Hjertesag
og de Sorger svare —
husk, det er dit Hjertelag,
som Du skal bevare.

Aarhus, 16. Juni 1909.

Salomon Lang.

Alle Bestillinger og Betalinger for og paa Sangbøger, Emblemer, Pjecer og Kontrakter sendes for Eftertiden til Formanden, H. J. Hansen-Røjle, Røjle Enge, Strib.

Med et halvt Øje

kan det ses, at Tyendebladet er et godt Annonceblad. Enhver bør derfor i egen Interesse sætte sig i Forbindelse med vore tusinde Læsere ved at sende deres Annoncer til vort Blad.

➡ Gør et Forsøg! ➡

Forretningsudvalgsmøde.

—o—

Forretningsudvalgsmøde afholdtes i Aarhus Mandag den 31. Maj 1909, Kl. 1 Eftm.

Dagsordenen var:

1. Forskellige Forhold ved Bladet.
2. Ang. Opraab til Foreningerne ang. Aktietegning o. s. v.
3. Ang. ekstra Hovedbestyrelsesmøde.
4. Eventuelt.

— Der udviklede sig ang. forskellige Forhold ved og Artikler i de sidst udkomne Numre af Bladet en ret indgaaende Forhandling. Sluttelig vedtoges en af N. Mortensen stillet Resolution, medens en anden blev henlagt for senere at forelægges den samlede Hovedbestyrelse.

Ang. Punkt 2 vedtoges det, efter en Del Forhandling, at opfordre Redaktøren til paa det første Hovedbestyrelsesmøde at fremlægge samtlige Regnskaber ang. Bladet med alle tilhørende Bilag. Behandlingen af Forslaget til Opraabet ang. Aktietegning o. l. blev udsat til det første Hovedbestyrelsesmøde.

Det vedtoges at atholde dette Søndag den 13de Juni Kl. 10 Fm. i Rømersgade 22, København K. Af 4 Resolutioner, som blev stillet af Niels Mortensen, vedtoges de 3, som angik forskellige Forbundssager, medens den 4de henlagdes til senere. — Forskellige Meddelelser fra Formanden godkendtes.

Det vedtoges til Slut at holde et nyt Møde den paafølgende Dag for at faa flere forskellige Sager behandlet fuldt tærdigt. Mødet sluttede Kl. ca. 5 Efterm.

Ved Mødet Dagen efter blev det ekstraordinære Hovedbestyrelsesmødes Dagsorden fastsat, ligesom det ogsaa blev vedtaget, at udarbejde, trykke og udsende Spørgeskemaer til Afdelingerne, for derved at tilvejebringe forskellige, fornødne statistiske Oplysninger ang. vort Forbunds indre Forhold. Mødet sluttede Kl. ca. 3½ Eftm.

H. J. Hansen-Røjle.

Aarsag og Virkning.

—:—

Kammerater!

En vanskelig Tid er inde. Vor hidtidige Redaktør er afsat fra sin Plads paa Grund af forskellige Forhold som udførligt omtales andet Steds her i Bladet. Vi maa i den nærmeste Fremtid være forberedt paa, at han paa forskellig Maade vil forsøge at lægge vort Arbejde Hindringer i Vejen i saa vid Udstrækning som vel muligt.

Hans Foragt for almindelige parlamentariske Regler og hans fuldstændige Mangel paa Sømmelighedsbegreber vil bevirke, at han — tros alt — vil gøre alt for at skade vor Sag. Og dette maa vi se efter bedste at modvirke.

Kammerater! Naar jeg er mellem dem som har stemt for Carl Westergaards Opsættelse saa er det efter moden Overvejelse, at jeg har gjort dette og ikke i Ubesindighed.

De Egenskaber hos Westergaard som jeg anser for fældende for ham, idet alle hans Handlinger mere eller mindre er prægede af disse, er hans brutale, og til Dels uærlige Journalistik over for Modstandere eller Folk af anden Mening end ham selv, hans fuldstændige Mangel paa Selvkritik og Respekt for almengyldige, parlamentariske Regler, hans

ukammeratlige og hensynsløse Optræden over for mange af de Mænd, som hører til vor Bevægelses bedste og hans tvivlsomme Forhold til Sandheden.

Alt dette maa naturnødvendigt før eller senere fælde sin Mand, naar han er fremme i sin Stilling, hvor de praktiske Situationer og Forhold fordrer et stærkt, gensidigt Tillidsforhold og et broderligt Kammeratskabsforhold mellem de Mænd, som er fremme i første Række.

Carl Westergaard kunde og vilde ikke tage blot det ringeste Hensyn i denne Henseende — derfor faldt han.

»Mands Ord og Mands Skrivemaade er Mands Ansvar«, — Det er Loven, som vi alle maa rette os efter.

I det Øjeblik man ikke er i Overensstemmelse med Flertallets Ønsker, saa bør man gaa uden Nag, hvis man virkelig har den Sag kær, som man hidtil har viet sit Arbejde til.

Lad mig da sige: Jeg vil ikke være med til at arbejde for en stor Bevægelse, naar det som i Forening opbygges, atter, begrundet paa en enkelt Mands Uforstand, efterhaanden rives ned.

Der kan være delte Meninger om de forskellige Arbejdsmaader i de forskellige Sager som efterhaanden vil komme til at foreligge. Taktikken er vanskelig, uhyre vanskelig at bestemme til Tider, men aldrig maa den i de store Spørgsmaal splitte Kræfterne til fælles Skade.

Vi maa derfor i Fremtiden altid følge de parlamentariske Regler helt og fuldt; thi først da naas der Resultater der har og vil faa praktisk Betydning.

H. J. Hansen-Røjle.

Husk vore Kontrakter! Hvert Medlem maa betragte det som sin Pligt ikke at fæste sig uden Kontrakt!

Vor Bevægelse.

—:—

Forretningsudvalget

for vort Forbund har indtil videre overdraget Ekspeditionen af vort Blad til Hr. Postekspedient H. B. V. Krag, Bruunsgade 52, Aarhus.

Denne Ordning er truffet, fordi den under de foreliggende Omstændigheder vil blive til overordentlig Gavn for Bladet.

Hr. Krag, der som nævnt er Postekspedient vil bringe fuldstændig Orden i Bladets Regnskab.

Alle Klager angaaende Forsendelse bedes adresseret til Ekspeditionen.

Bestillingerne modtages baade af Redaktionen og Ekspeditionen og gennem Postvæsenet. For efterhaanden at faa et ensartet System indført bedes man helst bestille Bladet gennem Postvæsenet.

Alle Artikler til Optagelse i Bladet samt Meddelelser sendes til Redaktøren, Roskilde. Ligeledes sendes Aktietegning samt Aktiepenge efter samme Adresse.

Alle Annoncer

bedes herefter sendt til A. P. Bjarnholt, Roskilde. Annoncer fra vore Foreninger angaaende Møder og lign. bedes tilstillet Redaktøren i god Tid.

De af vore Afdelinger,

som endnu ikke har betalt deres Kontingent til Forbundet for **Januar** eller **April** Kvartal d. A., anmodes herved om at gøre dette hurtigst muligt — særligt for det første Kvartals Vedkommende:

Vi har saa mange store og betydningsfulde Opgaver, der ligger og venter paa at blive ført ud i Livet, at det er en absolut tvingende Nødvendighed, at alle Restancer inden ret længe er afviklede. Husk vel paa, at I, naar I vil gøre Eders Part af Arbejdet, bedst kan gøre det derved at bidrage til at forbedre den nuværende lidt pinlige økonomiske Situation.

Derfor, Kammerater, lad os være enige om — **alle som en** — at bidrage til, at vort Forbund snart kan blive til det, som det bør være:

Et fast Led i Arbejderklassens Kamp og Bestræbelser for at opnaa retfærdige Samfundstilstande. H.-R.

„De samvirkende

danske Tjenestepigeforeninger“ afholder deres ordinære Kongres i København Lørdag d. 26. og Søndag d. 27. Juni i Rosengaarden 14.

Paa den ret interessante Dagsorden findes bl. a. et Punkt, hvorunder følgende Emne vil blive behandlet:

Bør vi søge Samarbejde med »Tyende- og Landarbejderforbundet« eller »De samv. Fagforbund«.

Om Søndagen afholdes der stort offentligt Agitationsmøde med forskellige Talere.

H.-R.

„Amagerlands Tyende-

og Landarbejderforening“ afholdt Lørdag d. 12. Juni offentlig Møde i Store Magleby paa Amager.

Der var mødt ca. 50 Mennesker, som med synlig Interesse paahørte Fru Elna Bjarnholts Foredrag om »Tyende- og Landarbejderbevægelsen og Socialismen«.

Derefter talte Alfred Hansen, Ejby, og H. J. Hansen-Røjle, som begge var komne til Stede.

Stemningen for denne Sag var udmærket og varsler godt for denne ude paa det fede, flade Amager. H.-R.

Vore Postabonnenter

bedes venligst forny deres Abonnement paa vort Blad snarest, **senest d. 27. ds.**

De af vore Abonnenter, som har bestilt Bladet hos os, eller vore Agenter, anmodes om dette:

Hvis de ikke vil holde Bladet mere, bedes de afsige det skriftlig hos os **inden d. 27. ds.**

Hvis de derimod vedblivende ønsker at holde det og derfor ikke afsiger det, forpligter de dem **absolut** til ogsaa at betale det, naar vor Opkrævning kommer.

Forsøg hver især at skaffe en ny Abonnent til Kvartalskiftet!

Fra 1. Juli kaldes vort Blad „Arbejderbladet“.

Husk det, naar Du bestiller det paany hos Posten!

Annoncer.

„Tyendebladet“

er paa Grund af sin store Udbredelse et af vore bedste Annonceblade. Det udgaar over hele Landet i et meget stort Oplag. Foruden sine mange Abonnenter som Organ for Tyende- og Landarbejderbevægelsen, forsendes det til alle Højskoler, mange Herregaarde, Læsestuer og Gæstgiverier, og har derved en større Læsekreds end flere Ugeblade tilsammen.

„Tyendebladet“ er derfor et fordelagtigt Annonceblad, særlig for dem, der søger ædruelige og dygtige Tjenestefolk.

Send derfor Deres Annoncer til „Tyendebladet“.

Pladser.

Dygtige Tjenestefolk

faas bedst ved at avertere i »Tyendebladet«.

Et Par raske yngre Karle

kan faa gode Pladser straks eller senere. Løn og Betingelser efter Overenskomst, eventuelt paa Kontrakt. Henvendelse med anbefalinger til Højgaard, Aagaard pr. Kolding.

K. Fihl Jensen.

Altid bedste Pladser.

Højeste Løn. Samvittighedsfuld Befæstning.

Stadsfæstemand Winther-Jensen, Fiskergade 3, Aarhus.

Dansk Kvindesamlunds Pæstkontor,

Vestergade 14, Aarhus, Telef. 326,

anv. stadig Pladser i Herskabshuse, særlig i Aarhus og København.

Undervisning.

Vejlby Højskole

pr. Riis Skov v. Aarhus. Karleskole beg. 3. November (Haandværkerafd.). Amtsunderstøttede Elever optages.

Arne Møller.

Understøttelse til Husmandsskolens Elever.

Karle og Piger, der vil paa den fynske Husmandsskole, skal ikke søge Amtsunderstøttelse, men Statsunderstøttelse ved at skrive til Forstander Søndergaard efter et Skema dertil.

Borris Landbrugsskole,

Borris St.

5-Maaneders Landbrugskursus begynder 4. Nov. For Elever, der vil uddannes som Kontrolassistenter, varer Kursuset 6 Maaneder. Amtsunderstøttelse søges inden 1. Maj.

S. Holm.

Hindholm Højskole

pr. Fuglebjerg.

Karleskole Novbr.—Marts (Landbrugsundervisning ved 2 Landbrugskandidater). Pigeskole Maj—Juli (Uddannelse af Gymnastikledere, bg. 1910.)

Lau. Nielsen.

Asmildkloster Landbrugsskole.

Plan over Skolens forsk. Kursus og Oplysninger om Understøttelser m. m. faas hos H. Hauch, Viborg.

Løvenholt Højskole

ved Silkeborg.

Pigeskole Maj—August. Fore-spørgsler besvares.

Olaf Andersen.

Langelands Folkehøjskole.

Karleskole med Havebrugsfag for November—April. Uformuende Elever kan faa Understøttelse.

K. Kristensen Tange.

Aarhus.

Fhv. By- og Herredsfuldmegetig

Fred. Sørensen,

Mejlgade 5, 1. Sal, Aarhus, giver Raad og Vejledning i alle Retsforhold meget billigt.

Specialitet: Tyendesager.

Skriftlig Korrespondance for udenbys.

Jysk Morgenblad

Redaktør: Helge Hostrup, Jyllands største, bedste og mest frisindede Venstreblad. Bringer til Stadhed oplysende Artikler om sociale og politiske Forhold. Bør holdes af alle Smaafolk, Tyende, Husmænd og Landarbejdere, hvis Talsmand det altid er.

Pris 2 Kr. Kvartalet (Postpenge iberegnet) ved Bestilling paa Bladets Kontor, Søndergade 11, Aarhus.

Prøv Jysk Morgenblad et Kvartal. ☞

Raaberg Elkjær,

Nørregade 8—10.

Fotografisk Atelier.

Fine, holdbare Billeder i enhver Størrelse.

I Signe Laursens Uhrmager-Forretning

faas Sølv-Herre- og Dame-Uhre med Garanti fra 10 Kr.

Stort Lager i Brillen.

Husk! Tangen 18, Aarhus. ☞

Husk!

Foreningslove, Medlemskort, Sange, Pjecer, Hæfter og alle andre Arter Tryk sager udføres billigt

i
- - Nationaltrykkeriet, - -
(„Tyendebladet“s Trykkeri),
Rosensgade 24 — Aarhus.

Husk

Cyklestalden

i Forsamlingsbygningen.

NB. For rigtig Udlevering garanteres.

Staldforpagteren.

Bl. Annoncer.

Vestlyns Kredsförening

holder Bestyrelsesmøde Søndag d. 20. Juni Kl. 4 Eftm. paa Nørre Aaby Gæstgivergaard med følgende Dagsorden: Tyende- og Landarbejderstævne eller en Udflugt. Alle Bestyrelsesmedlemmer bedes møde særlig der, hvor der ingen Repræsentanter har givet Møde de sidste Gange.

Kredsformanden.

Foredrag.

Hvor nye Afdelinger ønskes oprettet, er Elna Bjarnholt, Roskilde, og Hansen-Røjle, Røjle Enge pr. Strib, villig til at tale gratis. Kun Rejse og Ophold fordres dækket. Tilbudet gælder kun, hvor nye Afdelinger søges stiftet.

Elna Bjarnholt. Hansen-Røjle.

Foredrag tilbydes.

Honorar 5 Kr. + fri Rejse og Ophold.

M. Knudsen,
Holbergsminde
pr. Nørre Aaby.

Fra gamle Dage.

Historisk Roman fra Hads Herred.

(Fortsat).

De tav begge og henfaldt i stille Beundring ved Synet af Kongetoget, der langsomt bevægede sig forbi ude paa Vejen, og de vedblev at betragte Ryttereskaren, til den forsvandt i Støvskyen hinsides Ladegaardsaaen.

Da raslede det sagte ude i Sumpen. Rørtoppenes Bevægelse tydede paa, at noget nærmede sig, og lidt efter kom Niels Hjulmand frem af Rørene.

Han hilste paa Børge og Hella, medens han satte sig paa en Sten og udbrød:

„Naa, saa kom da endelig hans kongelige Majestæt. Saa I det lange Tog af Riddere, Baabendragere og Svende? Det var noget for Folk at se paa.“

„Ja, der var nok af jordist Glans,“ svarede Børge. „Men hvad tror Du, at det vil bringe Hella, Liv eller D.d?“

„Ja, det er ikke godt at vide, Fader Børge,“ mente Niels. „Efter hvad jeg hører fra Aakjær, hvorfra jeg lige kommer, saa staar Sagerne saa som saa. Behnsmanden er endnu lige halsstarrig, og han nøttes stedse i sit onde Anslag af den forædte Møller og den vigtige Skytte. Peder Ebbesen lader nu Kongen selv dømme Knud, men det tyvebrændte Afftum til Behnsmand vil naturligvis stille ham i det mørkeste Lys, han formaar, blot for at faa den Hævn, han ønsker, thi hans og hans Undlings højeste Ønske er at faa deres Krig fremmet paa bedste Vilkaar, men de vilde helst selv staa rene i Verdens Dje, og desuden er Galten svært bange for det, I ved nok.“

„Men jeg haaber endnu paa,“ indvendte Børge Strange, „at Knud Mogensen fra Lovestrup skal stemme Kongen til Mildhed og Naade.“

„Men ogsaa dette Haab kan fejle,“ sagde Hella og gav paany sine Taarer frit Løb.

„Tab ikke Modet endnu, kære, lille Hella,“ trostede Niels. „Saa længe, der er Liv, er

der Haab. Jeg har endnu en Tærning tilovers den vil jeg give dig til det sidste Kast, og nu skal I høre, hvori det bestaar.“

Da jeg løb fra Aakjær forleden, gif jeg over til Husby ved Gosmer-Holmen for at søge Arbejde hos unge Holger Rosenkrans, der som det hed sig, om føje Tid vilde lade bygge en ny Gaard*) paa Husby Mark til Kirken Tjenere.

Jeg blev antaget som Huggekarl og har været der de sidste Dage. Men da Hr. Holger er en særdeles mild Herre, der gjerne taler med den ringe Mand, saa kom vi forleden til at tale om Peder Ebbesen, om Aakjær og om andet mere.

Dg jeg fortalte al Ting, løst og fast, om Knuds Sag. Og da han havde hørt mig til Ende, raadede han mig, at Hella selv skal gaa til Kongen.“

„Det har jeg længe tænkt selv,“ bemærkede Børge Strange. „Men jeg har aldrig turdovet at fremkomme med Forslaget, da jeg mente, at Hella var for bange og undselig at foretage dette Stridt.“

*) Det nuværende Præstholm.

Ægteskabstilbud.

En Tjenestekarl, Landmandssøn midt i Tyverne, ønsker at Korrespondere med en Pige i samme Alder for senere at indgaa Ægteskab. Fotografi bedes vedlagt som returneres, hvis det ønskes. Billet mrkt. „Sønderjylland“ bedes indsendt dette Blads Kontor.

Foredrag og Oplæsning

tilbydes alle vore Foreninger.

Honorar efter Overenskomst.

Fine og lodige Ting af dansk og fremmed Literatur haves paa Reper-toiret.

H. J. Hansen-Røjle,
Røjle Enge pr. Strib.

Enhver Dame eller Herre, som ud-klipper og indsender denne Annon- ce, adr. Klædevæveri i Viborg, faar portofrit tilsendt 10 Al. 1 1/2 Al. br. mkl. bla eller mkl. brun, mkl. grøn, sort graat, finulds Dameklæde for 9 Kr. 85 Ø eller 5 Al. 2 1/4 Al. br., sort, blaa, mkl. graa, moderne Herrestof for 14 Kr. 85 Ø. Loduld købes 1 Kr. Pd., str. Klude 25 Øre Pd.

„Tre Udenlandsrejser“. Pris 1 Kr.

(Af Jeppe Søndergaard).

Forfatteren skildrer sine Oplevelser som Arbejder i Amerika, Syd-Afrika og New-Zealand.

Bogen bør læses af enhver, som agter at udvandre.

Bogen sendes paa Efterkrav eller Beløbet kan indsendes i Frimærker (5 Øres) samtidig med Bestillingen.

Skriv straks til Jeppe Søndergaard, Tistrup Station.

Oplæsning og Foredrag

tilbydes af undertegnede

Paul Pedersen,
Fønsskov Ellegaard,
N. Aaby.

Eiby St. Eiby St.

Alter i Aar anbefaler jeg mig med et stort 1. Kl.s Lager af Cykler og løse Dele.

Reparationer udføres solidt og billigt. NB. Symaskiner føres paa Lager.

Med Agtelse,
Alfred Hansen,
Cyklehandler.

Telefon Eiby Nr. 54.

Agitéer for Tyendebladet!

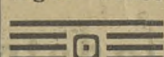
Tyendebladet

er det bedste Annonceblad.

Holger Sinding,
Brønderslev,
sælger billigst.

Det er en Æres-
sag at købe hos

dem, der aver-
terer i vort Blad

LANDS UDSKIFTNING
AARHUS

Foredrag tilbydes

om følgende Emner:

Vor Bevægelse.

Tyendebevægelsen og Afholdssagen.

Tyendebevægelsen og Socialismen.

Arbejderne og Militarismen.

Arbejderungdommens Opgaver.

Kvindesagen.

Den grundtvigske Højskole.

Stat og Kirke

Den franske Revolution o. fl.

Endvidere tilbydes Deklamation af Holger Drachmanns fineste og bedste Værker.

Rimelige Betingelser.

Elna Bjarnholt,
Clermontgade 27, Roskilde.

Storehedinge.

Cigarer og Tobakker, Cigaretter og Skraa anbefales til billigste Priser.

C. Bormann-Christensen.

Foredrag tilbydes

alle vore Foreninger. Rejsseud- gifter og Ophold fordres dæk- kede.

A. Chr. Randers,
Spidshøjgaard, Lunderskov.

St. Hedinge.

Største Udvalg i alle Slags Ure, Guld- og Sølvvarer samt optiske Artikler. Alle Reparationer udføres samvittighedsfuldt.

Ærbødigst

Peter Jensen,
Urmager.

Foredrag og Oplæsning tilbydes

samt Balmusik.

H. P. Hansen,
Fangel St., Fyn.

Husk at fortælle,
at vort Blad er
det fordelagtigste
at averteri i!

Køb Deres

Underbeklædning

hos **Anton Christensen,**
Clemensbrø, Aarhus,

der faar De det bedst mullge for Deres Penge.

Kammerater!

Forsøg at skaffe os en

Announce fra de Forret-
ninger, hvor I gør Eders
Indkøb.

Køb Deres

Kolonial-, Urtøkram-, Delikatesse- og Fødevarer,
samt hjemmelavede Viktualier, Slagterivarer, Ost,
Smør og Margarine m. m. i

Storehedinge Kolonial- og Fødevareforretning,

Telefon 88. (Aktieselskab). Telefon 88.

Der gik ligesom en varmende Solstraale gennem Hella's af Sorg betyngede Sjæl, hun fik fornyet Haab og udbrød livligt:

„Er du det kunde gaa an, at jeg dovede dette Skridt? I saa Falb vil jeg dove det, thi jeg er villig til at gøre alt for at frelse det, der er mig kæreast paa Jorden. Blot vore Uvenner ikke ved deres Ondskab og Nidstthed skulde forvolde, at jeg blev nægtet Adgang til Kongen“.

„Det har ingen Nød, de hytter sig nok,“ mente Niels, „thi omme ved Svend Feldings Bro hvilede jeg fornylig et Par Stykker af Krapplet nogle Ord i Øret, som jeg haaber nok skal fortage dem Østen til at fortædige Eder mere.“

„Ja, forsøg det, Hella,“ sagde Børge. „Det har slet ingen Nød. Du faar nok Adgang. Og saa vil vi nu ønske, at alle Helgener vil ledsage dig paa din Vandring og unde dig deres Bistand til, at dit Forehavende maa lykkes, thi husk, at vi har Knud Mogensen Rødenbalk til Ven.“

Derfor fatte de sig roligt ned og overvejede, hvorledes Hella bedst skulde forholde sig under den forventede Audiens. Da de var

bleven enige om den bedste Fremgangsmaade, forlod de Ruinerne og gik hver til sin Side.

12.
Kristian den Tredjes Dom i Rid-
dersalen paa Aakjær.

Venlige Læser, forestil dig en lavtliggende Holm eller Forhøjning i et moradsigt Engdrag, hvor en Aa deler sit Løb og omflyder Holmen, saa den uden Broforbindelse bliver et isoleret og utilgængeligt Sted. Her hæver sig Aakjær, den gamle Bygning fra Danmarks Ridderid. Holmen er omtrent af Størrelse som et af Nutidens større Boelssteder.

Gaardspladsen mellem Hovedbygningens tre sammenbyggede, vinkelformede Fløje er lille og indskrænket, lige stor nok til at vende i med et almindeligt Nutidskøretøj.

Op til Bindingsværkstokværket fører tre massive Stentrapper, en midt for hver Fløj. Maar man fra Trappen kommer ind i Huset, befinder man sig i en lang Gang, der løber omtrent hele Bygningskomplekset rundt.

Gangen er bred og lys med hvidkalkede

Bægge, der er overfyldt med Vitografier og Fotografier, forestillende Slagscener, Landskaber og Portræter af levende og afdøde Personligheder.

I det ene Vinkelhjørne af Gangen staar et massivt, gammelt Udværk, som nok i Aar- hundreder har hævdet denne sin Plads som Tidsgivert og forkyndt Dagens og Tidernes ustandselige Vortilen med sit ensformige Tik- Tak og sine dybe, klangfulde Timeslag.

Fra Gangen føre en Mængde Døre ind Bærelserne, hvoraf de fleste maaste har sin egen Historie at fortælle, hvis Bæggene kunde tale, men kun i et vil jeg føre Læseren ind, og det er Ridderjalen.

Denne Sal er paa Størrelse som og har Lighed med en gammeldags Bondestorstue, med maler Loft og Gulb, kalkede Bægge og en Mængde smaa Binduer, der giver Bærelset et lyst og hyggeligt Udseende.

Bærelsets Møblement bestaar af et stort, rundt Spijsbord, omgivet af en Mængde al- mindelige Træstole, samt nogle store Rister, hvis smukke, blanke Jærnbeslag minder om gamle, forsvundne Tider.

Bæggene er prydet med gamle, oljemalede

Tyendebladets Annoncetavle.

Skaf os smaa
Annoncer!

Annoncer under denne Rubrik koster pr. Felt (5 Linier) 4 Kr. pr. Kvartal (13 Gange).

Køb altid hos
vore
Averterende!

M. THOMSEN,
Bogbinder,
Clemensstræde 8 — Aarhus.

Klæder, der passer baade Hoved, Krop og Pengepung, faas bedst hos Jens Kjeldsen, Søndergade 23—25, Aarhus.

Denne Plads er ledig! Lej den.
Kun 4 Kr. et helt Kvartal!

Ledig.

Stor Bifortjeneste kan enhver skaffe sig ved at skrive til Kr. Knudsen, Jægergaardsvej 81, Aarhus.

Husk min Uhr- og Optikforretning. Stort Udvalg. Billige Priser. Alt med Garanti. N. Horseby, Uhrmager, Brønderslev.

4 interess. Bøger + 10 smukke Prospektkort for 80 Øre + Porto. Sendes overalt fra Forl. Nutiden, Jægergaardsvej 81. Aarhus.

Alle Slags Tryksager faas bedst, hurtigst og billigst i „Tyendebladets“ Trykkeri, Rosensgade 24, Aarhus. — Telefon 885 og 69.

Ledig.

Storehedinge Cyklebørs er flyttet til Hr. Skomager Henriksens forhenværende Butik og anbefaler jeg mig til det ærede Publikum med saavel nye som brugte Cykler til rimelige Priser. Reparationer udføres hurtigt, solidt og billigt.

Erb
Chr. Nielsen,
Mekaniker.

Chr. Christensen,
17, Lindegaardsvej 17,
Ordrup Charlottenlund.
Manufaktur- & Herreekviperingsforr.
Stort Udvalg. Billigste Priser.

Køb Deres Fodtøj
i
H. Hendrichsens Fodtøjsforretning.
Algade — Storehedinge.
Reparationer hurtig og billig.

Gjorslev Manufakturforretning
ved
Alfred Lund
bringes i Læsernes venlige Erindring og anbefaler sig ved deres Indkøb af Manufaktur, Trikotage, Herreekvipering og Fodtøj.

Min Barber & Frisørstue anbefales i de ærede Medlemmers Erindring. — Hurtig og god Betjening er altid mit Formaal.

Edv. Clemensen,
Barber,
Storehedinge.

Vi anbefaler vore Medlemmer og Læsere

Stjerne-Øl
fra Arb. Bryggeri, København. Saavel Bryggeriets bekendte Stjerne-Skatteøl som Lager, Pilsner, Porter og Half & Half' staar paa Højde med det bedste Øl, der leveres her i Landet.

Forlang Stjerne-Øl overalt, saa vil det ogsaa blive indført.

A/S Brdr. Backhausens Etabl.
(„Nationaltrykkeriet“, R. Nielsen),
Rosensgade 24, Aarhus.

Gør Deres Indkøb i Herreekviperingsforretningen
Tøjhuset — Præsto.
JOHAN DAUGAARD.

Gør Deres Indkøb i Herreekviperingsforretningen
Tøjhuset — Stege.
JOHAN DAUGAARD.

Husk dette!

Hvis De holder af smukt og solidt Fodtøj, bør De købe det i Bjælkerup Skotøjsforretning, hvor alle Reparationer saavel som nyt Arbejde udføres hurtigt og solidt og med den største Omhu. Stort Udvalg i færdigsyede Herre-, Dame- og Børnefodtøj havest paa Lager til meget billige Priser.
NB. Usynlige Lapper paasættes og Galoscher istandsættes.

Erb.
Hans Chr. Larsen,
Skomager.

Ry St. Ry St.

Skal De have Dem en ny Cykle eller Symaskine eller de gamle repareret, saa henvend Dem til
Smed Daugaard,
Ry St.
Stort Lager af Cykler, Symaskiner og løse Dele.

Køb i Herreekviperingsforretningen „Bristol“, Odder.

Køb ikke Cykler eller Cykletilbehør

før De har set vort nye illustrerede Katalog for 1909; det sendes gratis til alle, der skriver efter det.

Cykler med Garanti fra	Kr. 65.00.	Lyslygter fra	Kr. 1,75.
Dæk uden Kanttraad	3,00.	Gaslygter	2,25.
Dæk med Kanttraad	5,00.	Kjolenet	0,60.
Slanger	2,50.	Skærme	1,15.
Gamascher	0,60.	Kæder	1,75.

Sendes mod Efterkrav.

Køb direkte fra en gros Lager og De faar Varerne til samme Priser som Cyklehandlerne.

Importøren A/S.

□ St. Pederstræde 28. □ □ København. □

Portrætter af forlængst henseviede Stormænd, men nærmest Døren til Benstre hænger et udmærket Maleri af Frederik den tredjes Dronning, Kristine, i halv Begemsstørrelse.

Septembersolen kastede et skimrende Gysstær ind i Ridder salen paa Nakjær, hvor Danmarks Konge, Kristian den tredje, og hans Føged, Knud Mogensens Søvend fra Lovestrup, sad i polstrede Armstole ved hver sin Side af et lille Bord.

Uden at veksle Ord eller Bemærkninger sidder de begge stille, blot tilkastende hinanden betydningsfulde Blikke, medens de opmærksomt lytter efter en barsk Ordstrøm, som Behnsmanden udgyder ude i Gangen.

„Gaa din Vej, Kvinde,“ ytrede Behnsmanden mere barsk og højroset end før, „det nytter dig ikke, Du tilstedes ikke Afgang. Din Mand's Skyld og Brøde er saa bevistlig, at din Tryggen om Naade bliver unyttig overfor kongelig Majestæt, hvis Vands Lov og Ret skal følges.“

Kongen gav Knud Mogensens et Bink, denne

bøjede sig mod Majestæten, og derefter fandt der en dømpet Samtale Sted mellem dem, som endte med, at Kong Kristian udtalte nogle faa, hvissende Ord, der kunde have Bighed med en Befaling, medens han med det samme foretog en bydende Haandbevægelse hen mod Døren.

Knud Mogensens rejste sig og gik over Gulvet hen imod Døren, som han aabnede. Han traadte med det ene Ben ud i Gangen, idet han udbrød henvendt til Behnsmanden, som efter sin højrosete Tale at dømme befandt sig der endnu:

„Gad den søgende træde ind og forebringe sin Bøn eller Begæring for hans kongelige Majestæt selv.“

„Lor jeg ydmygt spørge,“ hørtes Peder Ebbesen at svare med dyb Røst, medens der ude i Gangen hørtes en Lyd, som naar en Raarbeskedes Dupsto eller en jærnbeslaet Støvlehaal bliver sat haardt til Gulvet, „skal det opfattes som et Onske af Kongens Føged eller en Befaling fra hans kongelige Majestæt selv?“

„Det er hans kongelige Majestæts eget strænge Bud, at enhver Underfaat, rig eller

fattig, Mand eller Kvinde, skal have frit Foretræde for hans landsfaderlige Naade i Dag,“ svarede Knud Mogensens, mens han vedblev at indtage samme Stilling tværs over Dørrindes med Ansigtet vendt mod Peder Ebbesen og Ryggen mod Ridder salen. „Som hans kongelige Majestæts befuldmægtigede Føged i Hads Herred haaber jeg, at J, Hr. Behnsmand til Nakjær Amt, vil tage det i Zhutommelse og til behagelig Efterretning.“

Derefter traadte Knud Mogensens tilbage, lukkede Døren og indtød igen sin forrige Plads ved Bordet lige overfor Kongen.

Idt efter blev Døren til Ridder salen aabnet, og over dens Tærskel traadte en ung Kvinde. Det var den fangne Knuds Hustru, Hella, der nu vovede det sidste Lærningstæp for sin Mand's Frelse.

(Sluttes.)

Tyendebladet

ORGAN FOR TYENDET OG LANDARBEJDERNE

Udgivet af Tyende- og Landarbejderforbundet.

Redaktør: A. P. Bjarnholt.

Nr. 91. Tyendebladet udkommer 1 Gang om Ugen og koster 75 Øre Kvartalet.

Søndag den 27. Juni 1909.

Ekspedition: Kragh, Brunsgade 52, Aarhus. Redaktørens Adr.: Roskilde. 3. Aarg.

Du varme Sol —

Du varme Sol, som, hvad ejer Liv,
har dig at takke for al Spiringsævne,
i dine Straaler alt, hvad jeg kan nævne,
har følt det stærke, gaadefulde „Bliv!“

Du favner blidt den kolde, sorte Jord
og gør den til en gavnmild, frugtbar Moder
med uvurderlige og skønne Goder,
der af dens Skød i alle Former gror.

Du stiger op hver Morgen luerød,
og Verdner hilser dig hver Dag, du kommer
og vækker Livet op fra Nattens Slummer,
imens du farver Østens Himmel rød.

Men engang vil du miste al din Glød
og ikke mer paa dine Kloder skinne;
thi ogsaa dig Naturens Lov vil finde,
saa du en Gang vil blive kold og død.

Da standser alle Hjerter deres Siag,
og da forstummer alle Fugl-toner,
og Duggen læsker ingen Blomsterkroner,
og der vil ikke blive Nat og Dag.

Da lægger der sig over Jorden hen
et Mørke som engang for længe siden;
men hvem kan vide? maaske end med Tiden
at Solen flammer tændt paany igen.

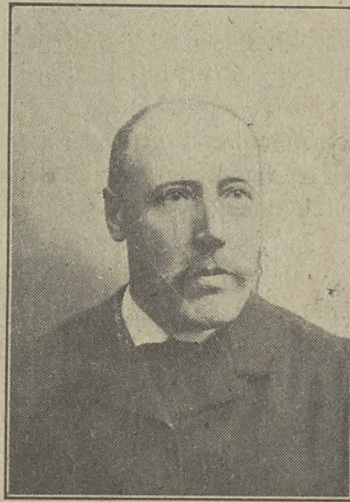
Da vækkes atter alt til Liv og Død,
som cengang før i Aلتets første Dage;
maaske en Verden ny der er tilbage,
for hver Gang Tiden slukker Solens Glød?

A. P. Bjarnholt.

Militærvalsen.

I denne Tid gaar det varmt til i Rigsdagen. I. C. Christensen fra det kære Hee og Niels Neergaard danser en Militærvals, der næsten i hver eneste Omgang bringer dem i Fare for at falde. De danser den paa alle Maader, men holder dog mest af at dreje den forkert.

Og hver for sig inklinerer de med ind-

Bygmester Jens Andersen.

Vi præsenterer her Billedet af den Mand, der i Storehedinge gav Minister Høgsbro en saadan Dukkert, at det vakte Opmærksomhed Landet over.

Bygmester Andersen, der som ung har været Tjenestekarl, er en skattet Medarbejder ved den radikale Presse, og han ser med megen Sympati paa den Tyende- og Landarbejderbevægelse, som vort Blad er en Talsmand for.

smigrende Miner for alle Folketingets Medlemmer; men alligevel er der en god Del af disse, der siger Nej Tak, vi ønsker ikke at danse forkert om.

Og I. C. Christensen og Neergaard kommer til at se slukørede ud og ved ikke deres levende Raad, hvordan de skal føre Militærvalsen til Ende.

Nu og da gør de et lille Forsøg paa selv at danse med hinanden, men det vil ikke rigtig gaa, de kan ikke komme i Trit, men spænder Ben for hinanden, saa snart er den ene og snart den anden ved at falde. Ulykken for dem er nemlig den, at de begge vil være den førende.

Men medens disse to Rigets gode Mænd danser deres Militærvals, saa det er en Ynk at se, og medens de fleste Partier i større eller mindre Grad drejer den forkert om — er det velgørende at se, at vi dog har et Parti, der har Mod til at gaa til den rigtige Side.

Dette Parti er Socialdemokratiet.

Her danser man ikke forkert om, men gaar sikkert og maalbevidst imod alt Militær-rummel.

Og heldigvis synes Vælgerne i stedse større Antal at slutte sig til dette Parti i Mili-

tærspørgsmaalet. Man begynder at se ædrueligt paa Tingene. Valgene viste det tydeligt. Kanonkvindernes naive Krigsbegejstring, Præsternes Dito og Højrepatrioternes blodtørstige Krigshyl — alt prellede af mod Folkets sunde Fornuft.

Og heldigvis!

Det manglede bare, at vi skulde smide vore Penge i Rendestenen. Guderne skal vide, vi har meget andet at bruge vore kære Syle til end at bygge fremskudte Forter og Søbefæstninger til Værn imod Tyskerne.

Vi maa dog vel snart være klar over, at vi aldrig under nogen Omstændigheder kan staa os mod den eller hin Stormagt, der ønsker at tage os. Lad os elskelige Niels Olevarius Neergaard bygge Fæstninger saa Landet kommer til at se ud, som det var overdrysset med Muldvarpeskud, vi er og bliver dog de smaa.

Det var i gamle Dage, at en Dansker kunde tage 10 Tysker paa sin Samvittighed, hvis det da ikke er — lad os stave, det lyder knapt saa slemt — L ø g n.

Men selv om det var sandt, lod det sig næppe praktisere i vore Dage. Vi er nu engang bleven et Lilleputrige og gør klogest i at hænge Bøssen under Bjælken og sænke vor Sabel.

Lad os endelig ikke blære os for meget; det kunde i saa Fald let hænde, at vi da indviklede os i Konflikter, der vilde faa alt andet end behagelige Følger for os.

Vi er de smaa og bliver de smaa, om vi saa aldrig ruster saa meget. Den Militærheksesabbat, som de andre Magter opfører, den skulde vi nødigt hvirvles med i. Det Land, som vi alle elsker, skulde ikke gerne blive mere fattigt og forarmet, end det allerede er. Der er mange andre Ting, vi hellere maa give vore Penge ud til end til det atopslugende Uhyre, Militarismen. Og derfor skal vi ganske roligt lade Neergaard og I. C. danse forkert, saa meget de vil; vi skal blot ikke, naar de kommer til os — gaa med paa Valsen.

A. P. Bjarnholt.

Vor Tids Organisationsarbejde.

—o—
Landarbejderne maa deltage heri.

(Af Niels Mortensen)

Det er absolut nødvendigt, at Organisationernes Ledelse, forinden de stiller ny Krav, og forinden de indleder Forhandling med Arbejdsgiverne om ny Overenskomster, samt under Arbejdsstridigheder at de da har det nødvendige statistiske Overblik over Medlemmernes Løn- og Arbejdsforhold for at kunne bedømme Situationen og for at de i de enkelte Foreninger indvundne Erfaringer kan blive frugtbringende for de andre Foreninger. Det er derfor en vigtig Opgave for Fagforeningerne at tilvejebringe og bearbejde paalidelige statistiske Oplysninger om Løn, Arbejdstid, Arbejdsløshed og øvrige Arbejdsforhold.

Det er derfor ogsaa i de forskellige Fagforbund paalagt de enkelte Afdelinger nøjagtigt og til de fastsatte Tider at udfylde de Spørgeskemaer, der i den Anledning udsendes af Hovedbestyrelsen, samt at indsende Fortegnelse over Afdelingernes Medlemsantal og over Lønnens Størrelse osv.

De Pengemidler, der er nødvendige til alle disse Formaal, er alle Afdelinger og enkelte Medlemmer pligtige at udrede i Fællesskab.

De enkelte Medlemmer og de enkelte Afdelinger kan naturligvis ikke betragtes som Medlem henholdsvis at deres Afdeling og af Forbundet, naar de ikke opfylder den allerførste og vigtigste Forpligtelse mod deres Organisation, at betale Kontingent, og det er en Selvfølge, at de dermed ogsaa mister alle deres Medlemsrettigheder, ogsaa til at møde paa Generalforsamlinger og Kongresser og at give Stemme.

Det er derfor ogsaa fastsat i alle Fagorganisationers Love, at de enkelte Medlemmer eller Afdelinger, der staar til Restance for Medlemsbidrag ud over en vis kort Frist, slettes som Medlem henholdsvis af vedkommende Afdeling eller af Forbundet og kan ikke optages paany, før Gælden er betalt, og i mange Tilfælde yderligere har betalt en vis Bøde.

Den første Livsbetingelse for Fagorganisationer er Medlemmernes Erkendelse af deres fælles Interesser. Deraf Sammenholdet, Solidariteten, Den anden er Medlemsbidraget; dette er for Fagforeningerne det samme som Blodet er for Legemet. Og jo større Modstand Fagorganisationerne møder eller kan vente at møde, jo mere nødvendigt er det, at Kontingentet har en saadan Størrelse, at deraf kan dannes et Fond for kommende Tilfælde; deraf afhænger Fagforeningernes Funktionsevne. Men Solidariteten, Erkendelsen af at Organisationernes Medlemmer har fælles Ansvar og Pligter vaagner ikke paa en Gang hos alle et Fags Medlemmer, heller ikke fordi de er indtraadt i Fagforeningerne; den skal i Reglen først erhverves, læres gennem mange Gange dyrekøbt Erfaring. Derfor er ogsaa Udviklingen fra det lavere Kontingent opefter foregaaet ret langsomt i de danske Fagforeninger.

Det er navnlig de store samlede Angreb fra Arbejdsgivernes Side paa Fagorganisationerne, og af disse Angreb særlig den store Lockout 1899, der har aabnet Arbejdernes Øjne for Nødvendigheden af et økonomisk Rustkammer for at kunne møde saadanne Angreb i Fremtiden.

Udviklingen i Fagforeningerne her hjemme gaar hen imod at lade den størst mulige Del af Medlemskontingentet tilflyde Forbundskassen. I flere Fagforbund beholder Afdelingerne kun saa meget af Kontingentet, at det derved fremkomne Beløb i Reglen kun er tilstrækkelig til Afdelingens Administration.

Forbundenes Kongresser fastsætter Kontingentet til Forbundet, ofte tillige et Minimalkontingent i Afdelingerne, Lønninger for de fast ansatte Funktionærer, samt vedtager Regler for Forbundets Virksomhed og er den øverste Myndighed i dets Anliggender.

I Fagforeningernes Begyndelse, da disses Medlemmer var i Mindretal i næsten alle Fag, var det forholdsvis let for Arbejdsgiverne at ramme de Arbejdere, som ved deres Iver for Kammeraternes Sag havde vakt deres Misnag. Man bør huske paa, at den Gang var det ligetrem en Skam baade i Arbejdsgiverkredse og mellem mange Arbejdere at være Socialist og at være Fagforeningsmedlem.

Nu er det modsatte Tilfældet, og den Mand, der ikke er Medlem af sin Fagforening, er ikke meget anset, selv om han klappes lidt paa Skulderen af Arbejdsgiveren i den Tid, han gør Skruerbrækkertjeneste.

En velorganiseret Arbejderklasse er en Lykke for et Land, en vigtig Betingelse for dets Produktions Rigdom og en nødvendig Forudsætning for Underklassens Fremgang.

Tjenestefolk og Landarbejdere!

I Henhold til de ovenfor udtalte Anskuelser retter jeg herved en kraftig Opfordring til at organisere Eder, for ved Hjælp af Sammenslutning at virke hen til en Forbedring af Eders Levevilkår.

— — —
Jeg har skrevet foranstaaende Betragtninger samt Oversigt over Fagforeningsbevægelse herhjemme, dels fordi jeg mener, at de maa være en Rettesnor for os, og fordi vor Bevægelses Fremtidshistorie i det væsentlige i Hovedtrækkene staar skrevet i Fagforeningernes Fortidshistorie. Vi faar de samme Vanskeligheder at kæmpe mod, og vi maa i Hovedtrækkene bruge den samme Fremgangsmaade, og vi maa ivrig studere Fagforeningernes Arbejdsmaade i Nutiden og være villig til at lære af dem.

Vor hele Bevægelse er ny, vore Tilhængere og Medlemmer er fattige Arbejdere, der maake har Begejstring nok, men hverken Penge eller Erfaring vedrørende Organisation eller Forretningsledelse.

Men disse Mangler vil Fremtiden sikkert raade Bod paa.

Vore Opgaver.

I.

Agitationen.

Naar man skal til at vinde nyt Land for en Sag eller Bevægelse, saa maa man sørge for, at de Tanker og Ideer, som rummes i denne, bliver spredt ud omkring — saa vidt som muligt — bliver kendt og som en Følge deraf diskuteres overalt. Dette er absolut det allerførste nødvendige for enhver Bevægelse, som vil den korteste og hurtigste Vej fremad i Retning af sine Maals Virkeliggørelse.

Det er og har det været for enhver af de sidste Aartiers Bevægelser, og det er og vil det foreløbig ogsaa blive for Tyende- og Landarbejderbevægelsen.

Agitationen — saavel mundtlig som skriftlig — er vor første store Opgave; thi først naar vi naar at faa Ørenlyd hos de mange Tusinder ude omkring i Landet, saaledes at vi faar dem samlet i vore Rækker, — først da kan vi med rigtig betydningsfuld Virkning begynde paa at sætte Fart i saavel det faglige Arbejde som Oplysningsarbejdet.

Derfor har den Sag, hvis Forkæmpere er dygtige Agitatorer, en stor Chance.

Af de to Agitationsmaader er den mundtlige — ialtfald for vor Bevægelse — vel nok den største endnu.

Dette at tale til en stor Forsamling, saaledes at man river denne med sig og tænder Begejstringens Ild i Sjælene — — det er en stor Kunst, som det kun er blevet faa Mennesker beskaaret at udøve.

Det er nødvendigt for os i den kommende Tid at drive den mundtlige Agitation — Foretagsvirksomheden — med særlig Kraft og Iver ude omkring.

Der er jo her i vort Land saa mange, store »bare« Pletter, hvor man hverken kender Tyende- og Landarbejderbevægelsen eller »Tyendebladet«, og hvor der derfor først og fremmest trænges til Afholdelse af Møder og Agitation med Bladet.

Her er meget — uendelig meget — at gøre.

Og her maa og skal der tages kraftigt og energisk fat inden altfor længe; thi Tiden er kostbar i saa Henseende.

De lokale Afdelinger og vore Kredsforeninger maa hver for sig underkaste det Landdistrikt, som de repræsenterer og virker i, en indgaaende Prøvelse, det maa efterses overalt grundigt, og bagefter maa der saa holdes Møder overalt, hvor det tiltrænges.

Dette lader sig ikke gøre paa faa Dage eller i Løbet af en ganske kort Tid; — men Rom blev jo heller ikke bygget paa en Dag — der maa og skal jo absolut ogsaa begyndes først.

Jeg vil derfor henstille til alle de livskraftige og interesserede Afdelinger at tage denne Sag op nu i Sommer med Kraft og Varme, Begejstring og Iver; thi først da vil Resultaterne vise sig — først da »vil det gaa fremad og opad for Udmarkens Børn.«

Ligeledes vil jeg her henlede Opmærksomheden paa den personlige Agitation og Paa-virkning Mand og Mand imellem ude omkring.

Her er ogsaa tit Lejlighed til — for vore interesserede Kammerater — paa denne Maade at hverve nye Tropper, at finde nye Mænd til at fylde op i vore Rækker.

Gør derfor et Forsøg, naar Lejligheden tilbyder sig, saa snart som der er Anledning dertil — — vær overbevist om, at det lønner sig.

Den anden Agitationsmaade — den skriftlige — bør ogsaa fortsættes med Energi, dels i vort eget Blad og dels i andre Blade, som er os venligsindede. Jeg mener her særlig de socialdemokratiske og radikale Dagblade, der jo staar os nærmest, og som jo ogsaa saa ofte har tilkendegivet os deres Sympati og gode Vilje til at række os en hjælpende Haand, naar vanskelige Situationer indtræffer.

Jeg beder dertor alle mine Kammerater om at skrive flittigt om vor Bevægelse og dens Krav — — skriv saa snart I føler Lyst dertil, thi gennem Nedskrivning af sine Tanker vinder man ogsaa selv større og større Klarhed over det, som man nærer Interesse for og Tro til.

Jeg vil ønske og haabe, at vor Stab af dygtige, skriftlige Agitatorer i Fremtiden stadig maa øges; thi dette betyder saa uhyre meget.

Lad mig til Slut kun sige:

Agitationen er et ypperligt Vaaben, naar det bruges rigtigt, — lad os derfor ikke lade det ligge uanset hen.

I næste Nummer vil jeg behandle vort andet store Punkt i min paabegyndte Artikelrække — nemlig Oplysningssspørgsmaalet.

H. J. Hansen-Røjle.

Fra Slagmarken.

I Stige

havde vi som før meddelt Møde den 27. Maj.

I Dagene efter Mødet var der voldsomt Røre blandt Omegnens frisindede Friskolefolk — Grudtvigianerne —; de sammenkaldtes til en ekstraordinær Generalforsamling, ved hvilken Friskolefolkene Stilling til Tyendebevægelsen skulde drøftes.

Her blev det nu bestemt, at vi ikke maatte faa Forsamlingshuset mere, hvilket havde til Følge, at Formanden, Gartner Julius Eriksen, Stige, og et Bestyrelsesmedlem nedlagde deres Mandater, da de ikke vilde have en fremskudt Stilling blandt saa snævertsynede, „frisindede“ Mennesker.

Da Mødet skulde holdes, kunde vi have faaet Krosalen gratis, men valgte at give 4 Kr. for Forsamlingshuset, det skulde vi jo tro, at Aktionærene, der hovedsagelige er Afholdsfolk, skulde være glade for, men vi kan jo nu se, at de helst ser, vi søger Kroen.

Adolf Skouboe.

Ved at læse ovennævnte Meddelelse, som vor Medarbejder, Adolf Skouboe, har sendt os, studser man uvilkaarlig.

Man bliver altsaa ved med at lukke Forsamlingshusene for os.

Hvor maa man ikke smile af en saadan Bestyrelses Handlemaade.

Mon disse Mennesker virkelig tror, at fordi de nægter os Forsamlingshuset i Stige, saa er vor Bevægelse færdig der paa Egnen? Og mon de virkelig tror, at et eneste intelligent Menneske i det hele Land vil billige deres Optræden.

Tror de dette, tager de meget fejl.

Vor Bevægelse standser hverken Stige eller Vallekilde Friskolefolk, og allermindst naar de bruger saa tarvelige Vaaben. Den store Offentlighed vil med Foragt vende sig mod saa uværdige Kampmidler.

Forsamlingshusene bør selvfølgelig staa aabne for vore Foreninger ligesaa godt som for alle andre. Har man noget imod os, saa kom til vore Møder og lad os kæmpe Ansigt mod Ansigt. Men list ikke uden om ved at smække Døren til vore Forsamlingshuse i Laas, det ser dog for barnligt, fejgt og naragtigt ud. Red.

Tyendelov Strejker — Kontrakter.

At bryde Tyendelovens Bestemmelser ved at etablere Strejke vilde blive endnu mere skævnsvangert, end naar en Fagorganisation vilde bryde bestaaende Overenskomster. Domstolene vilde betragte saadant forud planlagt, bevidst Brud paa Tyendeloven som særlig

ondartet og idømme efter Lovens strengeste Straffe: Bøder, Erstatning, ja maaske undertiden simpelt Fængsel. Kan domfældte maaske ikke betale i Øjeblikket, har han stadig Dommen hængende over Hovedet paa sig. Dommen kan eksekveres om 5, 10 eller 50 Aar, naar han en Gang med Tiden bliver Ejer af noget. Beløbene summeres stadig op med Rente og Renters Rente, og dette løber mere lumsk op, end de fleste aner.

En saadan Strejke vilde faa den offentlige Mening imod sig og ikke en Gang vinde de organiserede Byarbejderes Sympati, og Nederlaget var paa Forhaand givet.

Det kan ikke nytte, at vi stiller os dumt an og siger som Ballotti, at vi kender ikke Eders Tyendelov, og derfor tager vi os selv til Rette. Jo, vi kender den alt for godt, og vi skal kende den.

Hvis Tyven kunde slippe med at sige, at han kendte ikke Loven, hvori der var forbudt at stjæle, var der ingen Tyve, der blev hængt.

Men Tyendeloven skaber jo ingen Nødtilstand for vor Bevægelses Fremgang, selv om jeg naturligvis ønsker den langt borte, hellere i Dag end i Morgen. Vi har jo anvist Medlemmerne en klar Vej ved at fæste sig bort paa Kontrakter udenom Tyendeloven med kortere Opsigelsesfrist, selv om det ikke just bliver Tyendeforbundets Kontrakter. Hvis vore Medlemmer ikke har saa megen Solidaritetstøelse og ikke er saa meget skolet, at de kan tage sig sammen og fæste sig bort paa Kontrakt, kan de langt mindre optræde solidarisk under en Strejke gennem et Brud paa Tyendeloven.

Derfor er det, Forretningsudvalget atter og atter optordrer Medlemmerne til at tage Kontrakter i Brug som noget af det første, hvormed vi maa begynde.

p. t. Aarhus, 15. Juni 1909.

Niels Mortensen.

Rettelse.

I Tyendebladet for den 20. ds, Side 3, Spalte 2, Linje 26 f. o. staar: „knap nok et Spørgsmaal om Taktik ved Siden af Sagen om Regnskabet.“

Der skulde staaet: knapt nok et Spørgsmaal om Taktik, det er nærmere et Spørgsmaal om Takt ved Siden af Sagen om Regnskabet.

Til Kvinderne.

Sjældent eller aldrig ser man en Arbejderforsamling, hvor Mænd og Kvinder er lige- ligt repræsenterede. Mændene er altid i afgjort Flertal. Det er ikke mindst Tilfældet i vor Bevægelse, men saaledes bør det ikke være.

Vor Bevægelse vil gavne hele Underklassen paa Landet, og vi Kvinder kan lige saa godt som Mændene se, hvilken mægtig Betydning den vil faa for Arbejdsforholdene i Fremtiden, derfor bør vi alle arbejde paa at gøre den saa stor og stærk som muligt.

Naar Kvinderne holder sig tilbage, er det dog ikke, fordi de er tilfredse med deres Levevilkaar, tværtimod, det er vel nok Kvinderne, der haardest føler de kapitalistiske Samfundstilstandes Tryk.

Vi bliver ofte beskyldt for at udsaa Utilfredshed blandt Arbejderne, det passer imidlertid ikke. Utilfredsheden er der, den har Samfundsforholdene selv skabt, men den er uden Plan, har intet Maal og den er derfor

kun egnet til at forbitre Sindet og skabe smaalig Misundelse mod de Arbejdere, det gaar en Smule bedre.

Nej, vi vil ikke skabe Utilfredshed, vi vil blot sætte Utilfredsheden i System og give den en bestemt Retning. Den kan da blive en god Drivkraft i vort Arbejde.

Før Organisationstanken opstod, var Utilfredsheden og Harmen blandt Industriens Arbejdere planløs og derfor uden Betydning. Først da man lærte at optræde i Fællesskab for de fælles Interesser, blev Arbejderne en Magt, som de besiddende maatte regne med.

Vi har set, at Organisation er et virksomt Middel til at opnaa bedre Kaar for den fattige, arbejdende Befolkning, hvorfor da ikke benytte dette Middel. Og hvorfor skulde vi Kvinder ikke med Iver og Begejstring tage Del i Arbejdet for vor Klasses Frigørelse.

Det er en stor og god Sag, vor Kamp gælder. Alle tænkende Arbejdere, Mænd som Kvinder, maa være med at bekæmpe en Samfundsform, der tillader den enkelte at berige sig ved de manges trælsomme Slid. Denne Samfundsform er uretfærdig og hensynsløs. Ingen føler det mere end Arbejderklassens Kvinder, deres Liv former sig som en Kæde af Arbejde og Bekymringer. Aldrig Haab om lysere Tider, altid Udsigt til den bitreste Nød, saasomt Sygdom eller Arbejdsløshed indtræffer.

Jeg ved, at Arbejdet optager næsten al Eders Tid og at I af gammel Vane holder Jer beskedent tilbage, men vis nu, at I er stærkere end de Baand, Slidet og Vanen binder Jer i, og kom og vær med at rejse Jer Stand, og der vil oprinde en lykkeligere Tid for Underklassen paa Landet.

Elna Bjarnholt.

En Husmandstype.

I Tyendets og Landarbejdernes Bestræbelser for at organisere sig og vinde fremad og opad, kan der ofte være Brug for Raad og Vejledning for desto hurtigere at naa frem.

I det hele taget maa man altid bruge sine Øjne og Øren, sin Forstand og sunde Dømmekraft.

En anden Underklasse kan vi lære en Del af, naar vi selv vil, i mange Henseender — nemlig Husmændene.

De har ypperligt, fasttømrede og godt underbyggede Organisationer, de har selv Skoler — eller i det mindste da en — og meget andet, der tjener til deres Stands Tarv.

Men det var ikke det, jeg vilde skrive om — nej, det var noget ganske andet, noget jeg vilde advare imod.

Hvad er det da?

Ja, det skal jeg sige Jer! Ser I: Der er to Slags Husmænd.

Der er de rankryggede, retsindede og fremadstræbende Husmænd — dem der altid vil Frihed og Fremskridt, dem, der først og frømmest vil staa paa egne Ben, — dem, i hvem der bor en saadan Uafhængighedstøelse og en saadan Selvagtelse, at de aldrig giver fortabt eller gaar paa Akkord med Uretten.

Kort sagt: Dem der danner den egentlige Kærne i Husmandsbevægelsen, og af hvis Bedrifter vi kan lære en Del.

Men der er ogsaa en anden Husmandstype, og det er den, som jeg ikke kan lide, og som jeg vil have, at I skal lære at foragte, fordi den ikke er bedre værd.

Det er den ligeglade og selvtilfredse Husmand.

Han har personlig ingen bestemt Mening

eller Anskuelse, han har ingen faste Principer eller Overbevisning.

Han staar nok i den lokale Husmandsforening — han vil nok ud en Aftenstund eller en Søndag Eftermiddag til et Møde en Gang imellem — men han betyder saa uhyre lidt; thi naar det først for Alvor gælder, saa ved man absolut ikke, hvor man har ham — saa er han nemlig saa tidt løbet sin Vej.

Han er for det meste ret godt situeret, sidder nogenlunde i det, han har i Reglen aldrig prøvet at sulte, fryse eller mangle det nødvendige.

Derfor er hans Selvtægtelse og Selvstændighedsfølelse kvalt i Fødslen, hans Tankegang er rent middelalderlig i al sin forlorne Ynk-værdighed, hans sociale Forstaaelse er lig en blind Muldvarps, og hans sidste Rest af Selvkritik er godt forvaret bag hans egenkærlige stupide Egoisme.

Han er uden Rygrad — uden Skygge af Opdriftstrang.

Den Fane, hvorunder han og hans ligesindede skulle fylkes, har Krebsens Billede paa sin Dug, — Tilbagegangens og Fejghedens ynkelige og foragtelige Mærke.

Denne Husmandstype burde være banlyst fra Husmandsbævegelsens Organisationer — den burde kastes paa Hovedet ud — hurtigst muligt; thi den betyder slet intet i denne Underklassens sociale Opadstræben og Kultursøgen, — og den vil heller aldrig nogensinde komme til det.

Men der findes desværre mange af den Surdejg — altfor, altfor mange.

Ja, Kammerater! Det var denne fedtede og moderate Husmandstype, som jeg vilde advare Jer imod, hvis I ude omkring i jeres Afdelinger lejlighedsvis eventuelt skulde faa i Sindet at søge Samarbejde med Husmandsforeningerne.

Ja, vogt Jer for disse Mænd — — smid dem væk fra Eder eller vend dem med Foragt Ryggen.

Thi det ruua I vide, at den Dag der gaar Moderation og Lumskeri ind i vor Bevægelse, er den intet værd som Friheds-, Fremskridts- eller Kulturbevægelse, — da taber den sit Værd og bliver til noget, som er og betyder mindre end slet intet.

Lad os derfor tage os i Agt!

Lad os altid øve vor Daad i Dagens klare Lys, — lad det aabne og ærlige altid være det, som vi bruger.

Kravet om Frihed, Ret og Selvstændighed maa altid danne det Grundlag, paa hvilket vi vil bygge Fremtidens herlige Samfund op.

Det Samfund, hvor ingen skal sulte, forhaanes eller lide, men hvor enhver Menneskeret anerkendes, fordi der bliver lige Ret for alle.

H. J. Hansen-Røjle.

Arbejderbladet.

—0—

Dette velklingende Navn skal vort Blad herefter bære. Det ligesom rummer og omfatter mere. Vi ønsker at organisere ikke alene Tyendet men ogsaa alle andre, der paa Landet ved trælsomt Slid maa bjerge Føden.

Vi maa have hele Underklassen paa Landet med i vor Bevægelse.

Vi staar nu overfor Juli Kvartal. Vi maa ved dette Kvartalskifte alle som en gøre vor Pligt. Vi maa alle tegne Abonnementer og helst modtage Beløbet sammen

med enhver Bestilling og saa sende det hele til Ekspeditionen, Brunsgade 52, Aarhus.

Arbejderbladet vil blive redigeret kvikt og livligt.

Arbejderbladet vil til enhver Tid tale de forurettedes og undertryktes Sag.

Arbejderbladet vil bringe interessante og lærerige Artikler om Organisation og Fagbevægelse.

Arbejderbladet vil bringe Bidrag fra flere kendte Forfattere.

Arbejderbladet er det eneste af alle vore Ugeblade, der taler Landarbejdernes Sag.

Arbejderbladet ejes og udgives af Tjenestefolk og Landarbejdere. Derfor bør hele Underklassen paa Landet samle sig om dette Blad.

Enhver, der interesserer sig for sociale Spørgsmaal, — enhver, der føler Utilfredshed med de bestaaende Forhold, — enhver, der ønsker Tyendeloven afskaffet, — enhver, der ønsker højere Løn, kortere Arbejdstid, bedre Beboelsesforhold, — enhver, der ønsker Jordspørgsmaalet løst paa en tilfredsstillende Maade for alle Landarbejdere, — enhver, der for Alvor ønsker at være med til at gøre et Stykke Arbejde for Underklassens Sag paa Landet, bør straks tegne sig som Holder af Arbejderbladet.

Bestil det hos Landposten eller paa nærmeste Postkontor. Den billige Pris, 75 Øre Kvartalet — iberegnet Postpenge, gør det overkommeligt for enhver at holde det.

Prøv det for Juli Kvartal og slaa et Slag for det blandt Venner og Bekendte til Gavn for Bladet og til Gavn for vor Bevægelse.

I første Uge af Juli Kvartal medfølger vort smukke Bilag „Her kommer fra Dybet“ — Bestil derfor straks Arbejderbladet for at komme i Besiddelse af dette Særtryk.

Med et halvt Øje

kan det ses, at Tyendebladet er et godt Annonceblad. Enhver bør derfor i egen Interesse sætte sig i Forbindelse med vore tusinde Læsere ved at sende deres Annoncer til vort Blad.

➡ Gør et Forsøg! ⬅

Vor Bevægelse.

—:—

Ved fremtidige Forsendelser

og Bestillinger bedes vore Medlemmer og Læsere venligst om at iagttage følgende Regler, som fremtidig er gældende:

Alle Breve og Meddelelser ang. og hørende under Forbundet — dertil ogsaa Meddelelser til Rubrikken »Vor Bevægelse« i Bladet — sendes fremtidig til Forbundsformanden, H. J. Hansen-Røjle, Røjle Enge pr. Strib. Ledelsen at »Vor Bevægelse« henhører nemlig fremtidig under Formanden, som har Ansvar for denne Rubriks Indhold.

Alle Pengeforsendelser til Forbundet samt

Regningskrav af en hvilken som helst Art sendes til Kassereren, Husmand Niels Mortensen, Gedsted. — Ligeledes sendes fremtidig alle Bestillinger paa Sangbøger, Pjecer og Kontrakter direkte til Kassereren, som ogsaa modtager alle Pengeforsendelser for saadanne Bestillinger.

Alle Artikler til Bladet samt Annoncer o. l. sendes til Redaktøren, A. P. Bjarnholt, Roskilde, der ogsaa modtager og opkræver alle Penges for Annoncer.

Alle Bestillinger paa Bladet samt Abonnementspenge sendes fremtidig til Postekspedient H. B. V. Kragh, Brunsgade 52, 2. Sal, Aarhus, som har overtaget hele denne Side af Bladets Ledelse.

Vore Læsere bedes venligst ved fremtidige Bestillinger rette sig efter de ovenstaaende Oplysninger, da der derved undgaas saavel Misforstaaelser som Forsinkelse af Ordrene.

H.-R.

Vor ny Afdeling

i Haarlev har holdt sin første grundlæggende Generalforsamling den 4de Juni, hvor Lovene vedtoges og Bestyrelse valgte. Denne blev følgende: Niels Chr. Nielsen, Haarlev, (Formd.), Emil Olsen, Haarlev, (Næstformd.), Lars Peter Larsen, Haarlev, (Kasserer), Jens Fr. Nielsen, Himlingøje, (Sekretær), Jens Petersen, Haarlev, C. F. Christensen, Lille Lindet og Hans P. Hansen, Lille Taarnby. — Foreningen tæller nu 25 Medlemmer. Vi ønsker den et Velkommen til vore Rækker.

Vor Afdeling i Østermarie

paa Bornholm har for nylig valgt Murer Alfred Hansen til Formand i Stedet for Lærer Hjalmar Hansen, som er rejst til Jylland.

Det synes, som om der er ret god Jordbund for vor Bevægelse derovre paa den ejendommelige, karakteristiske Klippeø, bl. a. paatænker vore energiske Kammerater at lade afholde en Sommerfest nu i Sommer sammen med socialdemokratiske Foreninger.

Held og Lykke med Arbejdet! H.-R.

Vore Agitatorer.

Elna Bjarnholt taler følgende Steder paa Langeland: I Snøde Gæstgivergaard Lørdag den 26. Juni Kl. 8, i Lindelse den 27. og i Tryggelev den 28. Mød talrigt.

Fra Midtsjælland.

Den 20de Juni afholdt Midtsjællands Kredsförening Bestyrelsesmøde i Borup Afholdshjem. Det vedtoges at afholde en Fest i Klosterskoven i Juli Maaned. Nogle indre Spørgsmaal drøftedes. C. C.

Ny Kredsförening.

Den 23. Maj var der Repræsentanter fra Sorø, Fjenneslev, Borup, Gørslev og Terslev samlede til et Møde i Gørslev Forsamlingshus, hvor der blev dannet en Kredsförening. Kredsföreningens Kontor er Næstvedvej 9, Ringsted.

Den 13de Juni

afholdt Fjenneslev Tyendeförening et Møde i Alsted Skov med Chr. Christiansen, Ringsted, som Taler. Der indmeldtes flere Medlemmer.

Fønsskov Afdeling.

Fønsskov Afdeling afholdt Generalforsamling Torsdag 17. Juni, hvor der valgte Bestyrelse, som kom til at bestaa af følgende: N. P. Andersen (Formand), Hans Hansen (Næstformand), Paul Pedersen (Sekretær) og endvidere N. C. Nielsen og Rasmus Thomsen. Til Suppleanter valgte Anders Nielsen og Jens Peder Larsen. Revisorer blev Aksel Andersen og Thorvald Pedersen. Til Kredsförening og Repræsentant til næste Aars Kongres valgte Paul Pedersen. Foreningen, der blev stiftet den 11. Juni i Aar, tæller 23. Medlemmer. Bestyrelsen.

Fortegnelse over vore Afdelinger og Formændenes Adresser.

Vejlby Sogns Tyende- og Landarbejderforening. Formand Hansen-Røjle, Enge pr. Strib.

Fakse Afdeling. Formand P. Petersen, „Trifolium“ pr. Fakse.

Brønderslev Afdeling. Formand Tjenestekarl Jens Chr. Olsen, Agerup By pr. Brønderslev.

Hjallese Afdeling. Formand Tjenestekarl Niels Chr. Nielsen, Ny Hunderupgaard pr. Odense.

Bendstrup Afdeling. Formand Husmand Thomas Hougaard, Hvilsager pr. Mørke.

Atterup Afdeling. Formand Murer P. Hansen, Aas Mark pr. Fakse.

Balslev Afdeling. Formand Cyklehandler Alfred Hansen, Ejby St.

Herstedvester Afdeling. Formand Tjk. Niels Peter Nielsen, Adr.: Gdr. J. Petersen, Herstedvester pr. Taastrup.

Nørre Aaby Afdeling. Formand Oskar Dolleris, Nr. Aaby.

Emtekær Afdeling. Formand Ole Larsen, Hjorte pr. Gelsted.

Amager Afdeling. Formand Tjk. Carl Christiansen, „Løjtegaard“ pr. Kastrop.

Taastrup Afdeling. Formand Tømmer Kristian Nielsen, Adr.: Tømmermester L. Hansen, Taastrup St.

Fangel Afdeling. Formand H. P. Hansen, Fangel.

Ørbæk Afdeling. Formand A. Andersen, Stenhaven pr. Refsvindinge.

Terslev Afdeling. Formand Alfred Larsen, Ulstrup pr. Thureby.

Sabro Afdeling. Formand Morten Kristensen, Skjoldlev, Mødal pr. Hinnerup.

Svejstrup Afdeling. Formand Anders Sørensen, Nygaard pr. Alken.

Roholte Afdeling. Formand Oluf Hansen, Vinbyholt pr. Fakse.

Udby Afdeling. Formand Tjk. Marius Andersen, Viby Vestergaard, Nørre Aaby.

Fjelsted Afdeling. Formand Tjk. Kristen Laursen, „Wesselhavegaard“, Fjellerup pr. Aarup.

Glostrup Afdeling. Formand Kusk Chr. Larsen, Glostrup.

Nørre Næraa Afdeling. Formand Marius Jensen, Bredstrup Mølle pr. Skamby.

Tilst Afdeling. Formand Tjk. Anders Mikkelsen, „Holmstrupgaard“ pr. Brabrand.

Lindelse Afdeling. Formand P. Petersen, Rudkøbing.

Fjenneslev Afdeling. Formand H. Hansen, Landevejsmøllen pr. Fjenneslev.

Tryggelev Afdeling. Formand Tjk. Jens P. Andersen, „Annexgaard“, Fodslette pr. Humle, Langeland.

Følle Afdeling. Formand Tjk. Søren Mogensen, Følle pr. Rønde.

Frederiksværk Afdeling. Formand Sophus Petersen, Materialhandelen, Nørregade, Frederiksværk.

Nordlangeland Afdeling. Formand Valdemar Rasmussen, „Skrækkenborg“, Fæbæk pr. Tranekær.

Skovhøjerup Afdeling. Formand Tjk. Karl Haundrup, Baating pr. Nr. Aaby.

Kauslunde Afdeling. Formand Tjk. Johannes Andersen, Kauslunde.

True Afdeling. Formand Tjk. Jenr Peter Jensen, „Mariendal“ pr. Brabrand.

Revninge Afdeling. Formand Brødkusk Marius Jensen, Revninge.

Gjeldsted Afdeling. Formand Tjk. Karl Poulsen, Adr.: A. Hansens Enke, Hækkøbølle pr. Aarup.

Kjøng Afdeling. Formand Tjk. Ejnar Christensen, Kjøng pr. Glamsbjerg.

Østermarie Afdeling. Formand Murer Alfred Hansen, Østermarie Godthaab pr. Rønne.

Ledøje Afdeling. Formand Tjk. L. Johansen, Adr.: Hr. Albrektsen, Ledøje pr. Ballerup.

Hasle Afdeling. Formand Tjk. Kristian Nielsen, Hasle pr. Aarhus.

Balling Afdeling. Formand Tjk. Niels Nielsen, Balling Hedegaard pr. Skive.

Nørre Lyndelse Afdeling. Formand L. Chr. Rasmussen, Falsensgave, Fangel.

Tømmerup Afdeling. Formand Hans Peter Hansen, Tømmerup Holmgaard pr. Kallundborg.

Husby Afdeling. Formand Tjk. A. H. Andersen, Eskør pr. Ejby.

Vallekilde—Hørve Afdeling. Formand Træskomand Frederik Larsen, Vallekilde, Hørve.

Gjorslev Afdeling. Formand Hans Peter Andersen, Gjorslev Overdrev, Borup.

St. Hedinge Afdeling. Formand Jens Vinterby, Møllen Stevn, St. Hedinge.

Lihme Afdeling. Formand Husmand J. P. Hansen, Lemmer Mark, Mørke.

Vrønding Afdeling. Formand A. P. Andreassen, Vrønding.

Sorø Afdeling. Formand Tjk. Peter Hansen, Adr.: Isenkræmmer Klitgaard, Sorø.

Vørslev Afdeling. Formand Tjk. Alfred Christensen, „Asminderupgaard“, Vørslev.

Snertinge Afdeling. Formand Tjk. Hans Christiansen, Følleslev, Snertinge.

Borup Afdeling. Formand Tjk. Emil Sørensen, Lammestrup, Borup.

Haarup Afdeling. Formand Niels Sørensen, „Kramstrup“, Hjortshøj.

Østerlars Afdeling. Formand Tjk. Oluf Eriksen, Østerlars, Bornholm.

Karise Afdeling. Formand K. Larsen, Alslev pr. Karise.

Stilling Afdeling. Formand Tjk. Sofus Petersen, Gram pr. Stilling.

Tylstrup Afdeling. Formand Chr. Engberg, Gammel Vraa Mark, Tylstrup.

Stige Afdeling. Formand Adolf Skoubo, Stige pr. Odense.

— I Fald der skulde være Fejl i denne Fortegnelse, bedes rette Vedkommende om at meddele det til Bladets Redaktion, og det skal da hurtigst blive rettet.

Husk vore Kontrakter! Hvert Medlem maa betragte det som sin Pligt ikke at fæste sig uden Kontrakt!

Uge-Kronik.

Gratis Foredrag. Hvor nye Afdelinger ønskes oprettede, tilbyder undertegnede at tale gratis, kun Ophold og Rejsseudgifter fordres dækkede. — Elna Bjarnholt Roskilde. Hansen-Røjle. Røjle Enge pr. Strib. Alfred Hansen, Ejby St., Fyn. P. Stegenborg, Vejlbj Højskole pr. Riis Skov. A. C. Randers, Spidshøjgaard pr. Lunderskov.

Skulde der være flere i vor Bevægelse, der ønsker at gøre lignende Tilbud, bedes man straks skrive til Redaktionen, og der vil da i hvert Nr. staa en Fortegnelse over de af vore Agitatorer, der vil være med til at oprette nye Afdelinger paa ovennævnte Betingelser.

Midsommerfesten i Fangel. Til Festen i Fangel skulde d. 4. Juli bedes man tage Sangbogen med. Vor Slagsang „Her kommer fra Dybet“ vil blive afsunget under Ledsagelse af et stort Hornorkester.

De, der ønsker Sangbøger, bedes skrive til undertegnede, og jeg skal da tage nogle med.

Samtidig vil jeg henstille til Afdelingerne, at de mødes et bestemt Sted for i samlet Flok at cykle til vor Fest.

Med kammeratlig Hilsen
Kredsformand N. K. Nielsen,
Ny Hunderupgaard, Odense.

Forenings-Meddelelser.

— Offentlige Møde afholdes Lørdag den 26. ds. i Sejrskov Forsamlingshus ved Lunderskov. A. C. Randers taler.

— Stige og Omegns Tyende- og Landarbejderforening afholder offentligt Møde med gratis Bal for Medlemmerne, Søndag den 27. Juni, Kl. 7¹/₂ i Stige Kro.

— Husk Mødet i Brabrand Konditori. Se iøvrigt Annoncen om dette.

— Nørre Aaby Afdeling afholder i Følge omstaaende Annonce Medlemsmøde i Gæstgivergaarden Tirsdag d. 29. ds., hvilket bedes erindret af Medlemmerne.

— I Haarby pr. Skanderborg taler Carl Westergaard Lørdag den 26. ds., Kl. 8¹/₂.

Korrespondance.

En hjertelig Tak for alle de opmuntrende Ord undertegnede har modtaget fra alle Egne af Landet. Det er rigtigt, som en enkelt skriver: Vi bør ikke opholde os for længe ved den nuværende Situation; vi haaber, at det, der er sket, vil blive til Gavn for vor Bevægelse og derfor bort fra det forbigangne og fremad paany. R e d.

Smaa Rim.

At „Arbejderbladet“ sikkert slaar an,
det tror hver eneste Kvinde og Mand.

Selv om det regner imellem en Dag
med Byger mindre og større,
bare vi slaar for vort Blad et Slag,
faar vi det snart paa det tørre.

Tal til alle dine Venner
saa de efter Posten render
og saa kraftigt for ham ringer,
at han næste Uge bringer
dette Blad til mangen Dør,
hvor det ej fandt Husly før.

Forsøg endnu en Gang af faa dine Venner og Kammerater til at tegne Abonnement paa vort Blad.

Det koster jo kun 75 Øre Kvartalet, Postpenge iberegnet.

Fra gamle Dage.

Historisk Roman fra Hads Herred.

(Sluttet).

Hendes fint formede Ansigt bar Præg af Kummer og Lidelse, men Glimtet i hendes mørke Øjne var ungdomsfriskt og straalende af Haab. Klædedragten var tarvelig, men ren og ordentlig, og den Maade, hvorpaa hun traadte frem for den høje Herster, bar Vidne om, at hun fordem havde kendt og oplevet bedre Dage.

Lidt undselig, lig en Fange, traadte Hella vaklende ind i Ridder salen, efterfulgt af Behnsmanden, der med stolt Holdning, vildt rullende Øjne og faste, sporeklirrende Skridt traadte over Dørtærskelen.

Peder Ebbesens haarde Tiltale ude i Gangen havde gjort hende forbløffet, men et opmuntrende Blik fra Kongens Foged gav hende fornøjet Mod, saa hun dristigt skred over Gulvet og kastede sig paa Knæ foran Kristian den tredie.

Stiltiende betragter Kongen Hella, medens hun bedende hæver de foldede Hænder i Vejret og med sitrende, halvvalt Stemme udbryder i korte, usammenhængende Ord:

„Maade for min ulykkelige Mand! For Guds Barmhjertigheds Skyld, Maade!“

Bed disse Ord blev Peder Ebbesens Ansigt mørkt og truende, han stødte sin Kaardestede haardt mod Gulvet, medens han udbrod med grov Stemme:

„Højvelbaarne Konge, jeg tillader mig hermed allerunderdanigst at erkjendige Eder om, at

Fra 1. Juli kaldes vort Blad "Arbejderbladet". Husk det, naar Du bestiller det paany hos Posten!

Annoncer.

„Tyendebladet“

er paa Grund af sin store Udbredelse et af vore bedste Annonceblade. Det udgaar over hele Landet i et meget stort Oplag. Foruden sine mange Abonnenter som Organ for Tyende- og Landarbejderbevægelsen, forsendes det til alle Højskoler, mange Herregaarde, Læsestuer og Gæstgiverier, og har derved en større Læsekreds end flere Ugeblade tilsammen.

„Tyendebladet“ er derfor et fordelagtigt Annonceblad, særlig for dem, der søger ædruelige og dygtige Tjenestefolk.

Send derfor Deres Annoncer til „Tyendebladet“.

Pladser.

Dygtige Tjenestefolk

faas bedst ved at avertere i »Tyendebladet«.

Et Par raske yngre Karle

kan faa gode Pladser straks eller senere. Løn og Betingelser efter Overenskomst, eventuelt paa Kontrakt. Henvendelse med anbefalinger til Højgaard, Aagaard pr. Kolding.

K. Fihl Jensen.

Altid bedste Pladser.

Højeste Løn. Samvittighedsfuld Befæstning.

Stadsfæstemand Winther-Jensen, Fiskergade 3, Aarhus.

Dansk Kvindesamlunds Fæstekontor,

Vestergade 14, Aarhus, Telef. 326,

anv. stadig Pladser i Herskabshuse, særlig i Aarhus og København.

Undervisning.

Vejlby Højskole

pr. Riis Skov v. Aarhus. Karleskole beg. 3. November (Haandværkerafd.). Amtsunderstøttede Elever optages.

Arne Møller.

Understøttelse til Husmandsskolens Elever.

Karle og Piger, der vil paa den fynske Husmandsskole, skal ikke søge Amtsunderstøttelse, men Statsunderstøttelse ved at skrive til Forstander Søndergaard efter et Skema dertil.

Borris Landbrugsskole, Borris St.

5-Maaneders Landbrugskursus begynder 4. Nov. For Elever, der vil uddannes som Kontrolassistenter, varer Kursuset 6 Maaneder. Amtsunderstøttelse søges inden 1. Maj.

S. Holm.

Hindholm Højskole

pr. Fuglebjerg.

Karleskole Novbr.—Marts (Landbrugsundervisning ved 2 Landbrugskandidater). Pigeskole Maj—Juli (Uddannelse af Gymnastikledere, bg. 1910.)

Lau. Nielsen.

Asmildkloster Landbrugsskole.

Plan over Skolens forsk. Kursus og Oplysninger om Understøttelser m. m.

faas hos H. Hauch, Viborg.

Løvenholt Højskole

ved Silkeborg.

Pigeskole Maj—August. Forespørgsler besvares.

Olaf Andersen.

Langelands Folkehøjskole.

Karleskole med Havebrugsfag for November—April. Uformuende Elever kan faa Understøttelse.

K. Kristensen Tange.

Aarhus.

Fhv. By- og Herredsfuldmechtig

Fred. Sørensen,

Mejlgade 5, 1. Sal, Aarhus, giver Raad og Vejledning i alle Retsforhold meget billigt.

Specialitet: Tyendesager.

Skriftlig Korrespondance for udenbys.

Jysk Morgenblad

Redaktør: Helge Hostrup,

Jyllands største, bedste og mest frisindede Venstreblad. Bringer til Stadighed oplysende Artikler om sociale og politiske Forhold. Bør holdes af alle Smaafolk, Tyende, Husmænd og Landarbejdere, hvis Talsmand det altid er.

Pris 2 Kr. Kvartalet (Postpenge iberegnet) ved Bestilling paa Bladets Kontor, Søndergade 11, Aarhus.

Prøv Jysk Morgenblad et Kvartal. ◀

Raaberg Elkjær,

Nørregade 8—10:

Fotografisk Atelier.

Fine, holdbare Billeder i enhver Størrelse.

I Signe Laursens

Uhrmager-Forretning

faas Sølv-Herre- og Dame-Uhre med Garanti fra 10 Kr.

Stort Lager i Brillen.

Husk! Tangen 18, Aarhus. ▶

Husk Cyklestalden

i Forsamlingsbygningen.

NB. For rigtig Udlevering garanteres.

Staldforpagteren.

Husk!

Foreningslove, Medlemskort, Sange, Pjecer, Hæfter og alle andre Arter Tryk sager udføres billigt

- - Nationaltrykkeriet, - -

(„Tyendebladet“s Trykkeri),

Rosensgade 24 — Aarhus.

Bl. Annoncer.

True Adeling

lader afholde stor Stiftelsesfest paa Brabrand Konditori Lørdag den 10. Juli, Kl. 8 $\frac{1}{2}$. Der vil blive Dans til Kl. 3 og alle Aarhusens Kredsforenings Medlemmer har Adgang. Hvert Medlem har Lov at tage et Par med. Der vil blive holdt Taler af vore bedste Mænd.

P. F. V.

Bestyrelsen.

Nørre Aaby

Afdeling afholder Medlemsmøde paa Gæstgivergaarden Tirsdag d. 29. ds., Kl. 8 $\frac{1}{2}$.

Bestyrelsen.

Foredrag tilbydes.

Honorar 5 Kr. + fri Rejse og Ophold.

M. Knudsen,

Holbergsminde

pr. Nørre Aaby.

der intet Hensyn bør tages til denne sledfte, liderlige Kvindes Bønner eller Begæringer, thi hendes forbrudte Mand er grebet som en formastelig Triflytte og Udvemskar., og han har tilmed en Gang lagt voldelig Haand paa min egen Foged, og det ved vi er en halsløs Gærning“.

Med stigende Hæftighed vedblev Peder Ebbesen: „Han kan snakke mig for, at jeg har ladet Naade gaa for Ket og ikke for længe siden har ladet ham dingle i Galgen, formedelst hans Opsættighed mod Vands Lov og Ket, og de maa begge være glade for, at jeg ikke har ladet hans Øjne udstikke, som kongelig Majestæts Lov byder, og som det havde været min strænge Blygt at fuldbyrde.“

Peder Ebbesen tav og stødte Raarden saa haardt mod Gulvet, at det rungede i Ridderfalsen.

Kong Kristian lyttede tavst til Behnsmandens Tale, medens han lod sit skarpe Blik vekselvis dvæle ved den knælende Kvinde og hos sin Foged, som om han vilde spørge denne, hvad der var at gøre ved denne Sag.

Omsider brød Kongen Tavsheden, idet han sagde i en mild, nedladende Tone:

„Unge Kvinde, rejls dig, din Mands Sag skal nøje blive undersøgt, og dermed Gud befalet.“

Derefter vinkede han med Haanden til Afked og ogsaa til Tegn paa, at Uddiensen var forbi.

Hella rejste sig fra sin knælende Stilling og ilede mod Udgangen, men paa Dørtærskelen vendte hun sig endnu en Gang om, medens hun strakte Hænderne bedende mod Kongen, idet hun med en af Graad halvkvalt Stemme fremhulkede:

„Naade! Milde Gud, Naade!“

Behnsmanden var fulgt efter hende til Udgangen, men her gav han Hella et ublidt Pus og slog Døren haardt i efter hende

Da Døren var lukket, fandt en kort Naadslagning Sted mellem Kongen, Peder Ebbesen og Knud Mogenssen.

Sidstnævnte havde imidlertid i Forvejen givet Kongen Underretning om alt vedrørende denne Sag. Men Hellas Bønner, Suk og Taarer havde gjort Herskeren blød om Hjertet, og han fattede Godhed for det forfulgte Ugtepar. Derfor forhørte han sig nøje om Fangen og hans Skjld.

Men derved kom Peder Ebbesens Ondskab, Stidsind og Midtsked for Dagens Lys, thi han fremstillede Fangen og hans Lovovertrædelser fra den mørkeste Side.

Kongen havde dog fattet saa megen Godhed for Kvinden og hendes Mand, at han befalede Behnsmanden at føre Fangen frem for sig. Han vilde selv se og tale med ham.

Peder Ebbesen bed sig i Læben ved den Bending, Sagen tog, men han adlød, bukkede tavst for Majestæten og forlod Ridderfalsen for at udføre Kongens Befaling.

En Stund derefter genjød Gangen udenfor Ridderfalsen af tunge og vaklende Skridt. Døren sløj op og, omgivet af væbnede Svende, efterfulgt af Peder Ebbesen, blev en ung Mand, der var sluttet i Vænker, ført frem for Kristian den tredje.

Kongen rejste sig med Værdighed fra sit Sæde og traadte dem et Skridt i Møde.

Fangen var en høj, kraftig og firskaaen Skikkelse, hvis Ansigt var miagert og gulnet af Fængselsluften, men Øjet var kært og lyst. Han rystede sit bukkede, sorte Haar bort fra den høje Pande og stod med en frimodig Hold-

LANDS LU DSTIL LUNGEN AARHUS

Foredrag tilbydes alle vore Foreninger. Rejseudgifter og Ophold fordres dækkede.

A. Chr. Randers, Spidshøjgaard, Lunderskov.

Storehedinge.

Cigarer og Tobakker, Cigaretter og Skraa anbefales til billigste Priser.

C. Bormann-Christensen.

Foredrag og Oplæsning tilbydes

samt Balmusik.

H. P. Hansen, Fangel St., Fyn.

St. Hedinge.

Største Udvalg i alle Slags Ure, Guld- og Sølvvarer samt optiske Artikler. Alle Reparationer udføres samvittighedsfuldt.

Ærbødigst

Peter Jensen, Urmager.

Foredrag tilbydes

om følgende Emner:

Vor Bevægelse.

Tyendebevægelsen og Afholdssagen.

Tyendebevægelsen og Socialismen.

Arbejderne og Militarismen.

Arbejderungdommens Opgaver.

Kvindesagen.

Den grundtvigske Højskole.

Stat og Kirke

Den franske Revolution o. fl.

Endvidere tilbydes Deklamation af Holger Drachmanns fineste og bedste Værker.

Rimelige Betingelser.

Elna Bjarrholt,

Clermontgade 27, Roskilde.

Husk at fortælle, at vort Blad er det fordelagtigste at avertere i!

Midtfyns Kredsforening

afholder stor Midsommerfest Søndag den 4. Juli i Fangel Kro.

Kl. 4 aabnes Festen med Koncert af et stort Hornorkester.

Derefter Foredrag af Demokratiets bedste Mænd og humoristisk Oplæsning af dygtige Oplæsere.

Til Slut offentligt Bal.

Alle indbydes. — Bestyrelsen bedes møde Kl. 3.

N. Kristian Nielsen, Kredsformand.

Tyendebladet

er det bedste Annonceblad.

Holger Sinding, Brønderslev, sælger billigst.

Det er en Æres-sag at købe hos

dem, der averterer i vort Blad

Kammerater!

Forsøg at skaffe os en Annonce fra de Forretninger, hvor I gør Eders Indkøb.

Køb Deres

Underbeklædning

hos **Anton Christensen, Clemens Kro, Aarhus,**

der faar De det bedst mulige for Deres Penge.

Ægteskabstilbud.

En Tjenestekarl, Landmandssøn midt i Tyverne, ønsker at Korrespondere med en Pige i samme Alder for senere at indgaa Ægteskab. Fotografi bedes vedlagt som returneres, hvis det ønskes. Billet mrkt. „Sønderjylland“ bedes indsendt dette Blads Kontor.

„Tre Udenlandsrejser“. Pris 1 Kr.

(Af Jeppe Søndergaard.)

Forfatteren skildrer sine Oplevelser som Arbejder i Amerika, Syd-Afrika og New-Zealand.

Bogen bør læses af enhver, som agter at udvandre.

Bogen sendes paa Efterkrav eller Beløbet kan indsendes i Frimærker (5 Øres) samtidig med Bestillingen.

Skriv straks til Jeppe Søndergaard, Tistrup Station.

Enhver Dame eller Herre, som udklipper og indsender denne Annonce, adr. Klædevevveriet i Viborg, faar portofrit tilsendt 10 Al. 1½ Al. br. mkbllaa eller mkbrun, mkgren, sort graat, finulds Dameklæde for 9 Kr 85 Ø. eller 5 Al. 2½ Al. br., sort, blaa, mkgraa, moderne Herrestof for 14 Kr. 85 Øre. Luduld købes 1 Kr. Pd., str. Klude 25 Øre Pd.

Eiby St. Eiby St.

Atter i Aar anbefaler jeg mig med et stort l. Kl.s Lager af Cykler og løse Dele.

Reparationer udføres solidt og billigt.

NB. Symaskiner føres paa Lager.

Med Agtelse,

Alfred Hansen,

Cyklehandler.

Telefon Eiby Nr. 54.

Foredrag og Oplæsning

tilbydes alle vore Foreninger.

Honorar efter Overenskomst.

Fine og lodige Ting af dansk og fremmed Literatur Hayes paa Repertoiret.

H. J. Hansen-Røjle,

Røjle Enge pr. Strib.

Oplæsning og Foredrag

tilbydes af undertegnede

Paul Pedersen,

Fønsskov Ellegaard,

N. Aaby.

Agitér for Tyendebladet!

ning foran Kongen, Knud Mogensen og den frænge Lehnsmænd.

„Unge Mand,“ udbrod Kongen, medens han betragtede Fangen fast og gennemboende, „hvad er din Skyld?“

Fangen svarede bittert og tonløst:

„Jeg er mig ingen Brøde bevidst.“

„Dø,“ raabte Fæder Ebbesen og stampede saa hans Sporer klirrede, „der kan Eders kongelige Majestæt selv høre, at den forstokkede Karl følger at nægte det, vi dog har de klareste Beviser for. Thi det kan bevises med flere Vidner, at han har bedrevet Bildttyveri paa Eders kongelige Majestæts Bildtbane, og tillige kan det bevidnes af sandfærdige Folk, at han under sin Jængsling ligefrem har staaet i Forbund med Djævelen selv. Derfor burde han tiltales for Hekseri og dømmes til Baalet, hvis Boven skulde ste fyldest.“

Kongen vedblev skarpt at betragte Fangen, der kastede et foragteligt Blik paa Lehnsmænd.

„Svar mig oprigtigt,“ sagde omsider Kongen, „hvorfors lagde Du voldelig Haand paa Lehnsmændens Føged, og hvorfor blev Du Frislytte og Bildttyv?“

Fangen rettede sin noget sammenjunkte Skikkelse i Vejret og svarede rast og bestemt:

„Fordi Føgeden blev lovligt frimodig i mit Hus overfor min Hustru. Af den Grund tog jeg mig selv tilrette og rystede ham hans Bedemod en Smule af Bæde. Derfor blev han gram i Hu og forklagede mig for Lehnsmænd, som ogsaa blev bister mod mig og jog mig fra Gaard og Fæste.“

Husvild maatte jeg derefter vandre omkring uden andet Skjul for min Familie end et af alle Mennesker skjet Sied, som en ædeltraentende Mand lod mig søge i, og uden anden Føde, end den, medlidende Medmennesker gav os. Min Hustru græd af Bitterhed og Fortvivlelse, og mit uskyldige Barn var stundom nær ved at lide Nød. Det var mere end mit Fæderhjerter kunde bære.

Derfor,“ vedblev Knud med fast og sikker Stemme, „naar det kneb med Føden, krøb jeg stundom over Grænseskellet og fældede mig et Stykke Bildt. Herre Gud, det ansaa jeg ikke for saa stor en Uret, thi det vrimler her paa Eders kongelige Majestæts Bildtbane, af en saadan Mængde Bildt, at det snart er en

Vandeploge, der truer med at ødelægge den fattige Bondes Korn og Sæd.“

Her standfede Fangen, drog Vejret tungt og saa med et forrøstningsfuldt Blik paa Kongen, der atter havde sat sig og tankesfuld trommede med Fingrene paa Stolearmen.

En Taare trillede ned over Knuds indfaldne Kinder og blev siddende i hans krusede Stæg. Med noget usikker Stemme vedblev han:

„Saa sandt Gud Fæder er i Himlen, saa sandt er det min eneste Skyld, og det er Menneskenes Ondskab, der har forvoldt, at jeg blev tvungen til at forgribe mig paa Boven. Men jeg vil nu bede Eder, stormægtige Konge, at lade Naade gaa for Ret, enten ved snart at skænke mig min Frihed eller snart lade mig lide Døden, thi min Stilling er utaalelig.“

Knud tav, men Kongen sad taars en Stugd og grublede, medens han vekselvis lod sit Blik dvæle paa den stolte Lehnsmænd og den dristige Bonde.

Men saa sagde han i en venlig, nedladende Tone:

„Du taler faare frimodigt, Søn, og dit Maaen huer os, thi det bærer Præg af Sandbruhed. Men sig os, hvis vi nu skænker dig

Tyendebladets Annoncetavle.

Skaf os smaa
Annoncer!

Annoncer under denne Rubrik koster pr. Felt (5 Linier) 4 Kr. pr. Kvartal (13 Gange).

Køb altid hos
vore
Averterende!

M. THOMSEN,

Bogbinder,

Clemensstræde 8 — Aarhus.

Klæder, der passer baade Hoved, Krop og Pengeping, faas bedst hos **Jens Kjeldsen,** Søndergade 23—25, Aarhus.

Denne Plads er ledig! Lej den.

Kun 4 Kr. et helt Kvartal!

Ledig.

Stor

Bifortjeneste kan enhver skaffe sig ved at skrive til **Kr. Knudsen,** Jægergaardsvej 81, Aarhus.

Husk min

Uhr- og Optikforretning. Stort Udvalg. Billige Priser. Alt med Garanti. **N. Horseby,** Uhrmager, Brønderslev.

4 interess. Bøger + 10 smukke Prospektkort for 80 Øre + Porto. Sendes overalt fra Forl. Nutiden, Jægergaardsvej 81, Aarhus.

Alle Slags Tryksager

faas bedst, hurtigst og billigst i „Tyendebladets“ Trykkeri, Rosensgade 24, Aarhus. — Telefon 885 og 69.

Math. Madsen, Uhrmager og Optiker, Søndergade 70, Aarhus. Absolut billigste Priser for Uhre og Kæder.

Ry St. Ry St.

Skal De have Dem en ny Cykle eller Symaskine eller de gamle repareret, saa henvend Dem til

Smed Daugaard,
Ry St.

Stort Lager af Cykler, Symaskiner og løse Dele.

Husk dette!

Hvis De holder af smukt og solidt Fodtøj, bør De købe det i Bjælkerup Skotøjsforretning, hvor alle Reparationer saavel som nyt Arbejde udføres hurtigt og solidt og med den største Omhu. Stort Udvalg i færdigsyede Herre-, Dame- og Børnefodtøj haves paa Lager til meget billige Priser.

NB. Usynlige Lapper paasættes og Galoscher istandsættes.

Ærb.
Hans Chr. Larsen,
Skomager.

Køb i Herreekviperingsforretningen „Bristol“, Oddep.

**Køb ikke
Cykler eller Cykletilbehør**

før De har set vort nye illustrerede Katalog for 1909; det sendes gratis til alle, der skriver efter det.

Cykler med Garanti fra	Kr. 65.00.	Lyslygter fra	Kr. 1,75.
Dæk uden Kanttraad „	- 3,00.	Gaslygter „	- 2,25.
Dæk med Kanttraad „	- 5,00.	Kjolenet „	- 0,60.
Slanger „	- 2,50.	Skærme „	- 1,15.
Gamascher „	- 0,60.	Kæder „	- 1,75.

Sendes mod Efterkrav.

Køb direkte fra en gros Lager og De faar Varerne til samme Priser som Cyklehandlerne.

Importøren A/S.

St. Pederstræde 28. København.

Gør Deres Indkøb i Herreekviperingsforretningen

Tøjhuset — Præstø.

Gør Deres Indkøb i Herreekviperingsforretningen

Tøjhuset — Støge.

JOHAN DAUGAARD.

**Gjørslev
Manufakturforretning**

ved

Alfred Lund

bringes i Læsernes venlige Erindring og anbefaler sig ved deres Indkøb af Manufaktur, Trikotage, Herreekviperings og Fodtøj.

Ghr. Christensen,

17, Lindegaardsvej 17,

Ordrup Charlottenlund.

**Manufaktur- &
Herreekviperingsforr.**

Stort Udvalg.

Billigste Priser.

Vi anbefaler vore Medlemmer og Læsere

Stjerne-Øl

fra Arb. Bryggeri, København. Saavel Bryggeriets bekendte Stjerne-Skattefri som Lager, Pilsner, Porter og Half & Half staar paa Højde med det bedste Øl, der leveres her i Landet.

Forlang Stjerne-Øl overalt, saa vil det ogsaa blive indført.

Køb Deres Fodtøj

**H. Hendrichsens
Fodtøjsforretning.**

Algade — Storehedinge.
Reparationer hurtig og billig.

Min Barber & Frisørstue anbefales i de ærede Medlemmers Erindring. — Hurtig og god Betjening er altid mit Formaal.

Ædv. Clemensen,
Barber,
Storehedinge.

Storehedinge Cyklebørs

er flyttet til Hr. Skomager Henriksens forhenværende Butik og anbefaler jeg mig til det ærede Publikum med saavel nye som brugte Cykler til rimelige Priser. Reparationer udføres hurtigt, solidt og billigt.

Ærb.
Chr. Nielsen,
Mekaniker.

A/S Brdr. Backhausens Etabl.
(„Nationaltrykkeriet“, R. Nielsen),
Rosensgade 24, Aarhus.

din Frihed og lidt til at arbejde paa, vil Du saa vige fra din Bejs Bildfarelse og blive et ærligt og arbejdsomt Menneske?"

Over Knuds Ansigt for en mørk Blædesvødvne. Han hævede Hovedet og betragtede Kongen med et Blik, der lyste af Haab om Frelse, idet han svarede:

„Vor Fader i Himlen skal være mit Bidne, at jeg ønsker intet hellere end at være et stræbsomt og ærligt Menneske. Dertil hjælpe mig Gud og hans hellige Ord.“

„Nuvel,“ sagde Kongen med en bydende Haandbevægelse mod Peder Ebbesen, „tag straks Bænkene af Fangen, og skænk ham saa til Søn og Opvejning for hans udstaaede Videlser en af Kronens Gaarde i livsvarigt Fæste for ham og hans Efterkommere.“

Behnsmanden bukkede tak for Kongen, medens han sendte Fangen og Knud Mogensens hadefulde Blikke. Uden Indvendinger gav han Befaling til at føre Fangen ud og frigøre ham fra Bænkene.

En Stund derefter stod Knud som en fri Mand med Hella ved Haanden foran Kongen. Begge takkede i simple, hjærtelige Ord den høje Herre for hans gavmilde Retfærdighed.

„Jug n Tak, Børn,“ sagde Kongen mildt. „Eders fremtidige Lykke skal være mit tandsfaderlige Ønske. Men en Straf skal Du dog modtage, Du raske Bonde,“ fortsatte Kongen og lagde smilende sin Haand paa Knuds Skulder, „og det er, at Du og dine Børn i Fremtiden sial bære Navnet Hjort som Tilnavn i Eders efterkommende Slægt.“

„Den Straf, Eders Naade der tilde er mig, vil jeg bære med Ære,“ svarede Knud frimodigt, „og give Gud, at Navnet Hjort maa blive til Velsignelse for mig og mine Efterkommere til evige Tider.“

Nogle Dage efter var Knud Hjort Gaardfæster under Nakjær Krongods, og Sagnet vil vide, at det var i en af de vestligste Gaarde i Torvild, at Knud Hjort fæstede Bo. Han blev en retskaffen Mand, Fader og Bedstefader til en talrig Slægt.

Men kort Tid efter blev Peder Ebbesen suspenderet fra sit Embede som Behnsmand paa Nakjær. Han trak sig tilbage til sine egne Gaarde, Bakgaard og Thyrstrup, og

Gud skal vide, hvorledes denne halsstarrige Adelsmands Endeligt blev, derom ved Almuen i Egnen omkring Thyrstrup endnu meget at fortælle.

Hjortens Etlinger gaar endnu iblandt os, og Hjortens Navn er bestandig vedblevet at være Stannavn for en hæderlig og brav Slægt.

Benene af de i denne Skildring omtalte Personer er for tre Hundrede Aar siden henfaldet i sorten Muld, men endnu den Dag i Dag ved Nakjær Omegns Befolkning meget at fortælle om den strænge Behnsmand Peder Ebbesen Galt, der ved sit flette Bevned og fine onde Gærninger skaffede sig et ilde berygtet Eftermæle.

Nakjær Slot staar endnu uforandret, men den gamle Ladegaard med sit fortomrede Bygningskompleks, der omgav en Gaardsplads paa fem Tønder Land, forsvandt Paaskenat 1900, da den røde Hane galede over den gamle Gaard og forvandlede den til en Ræmpehavn.